ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

នាយដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

បច្ចេកទេសដាំដំណាំស្វាយ ចន្ទី

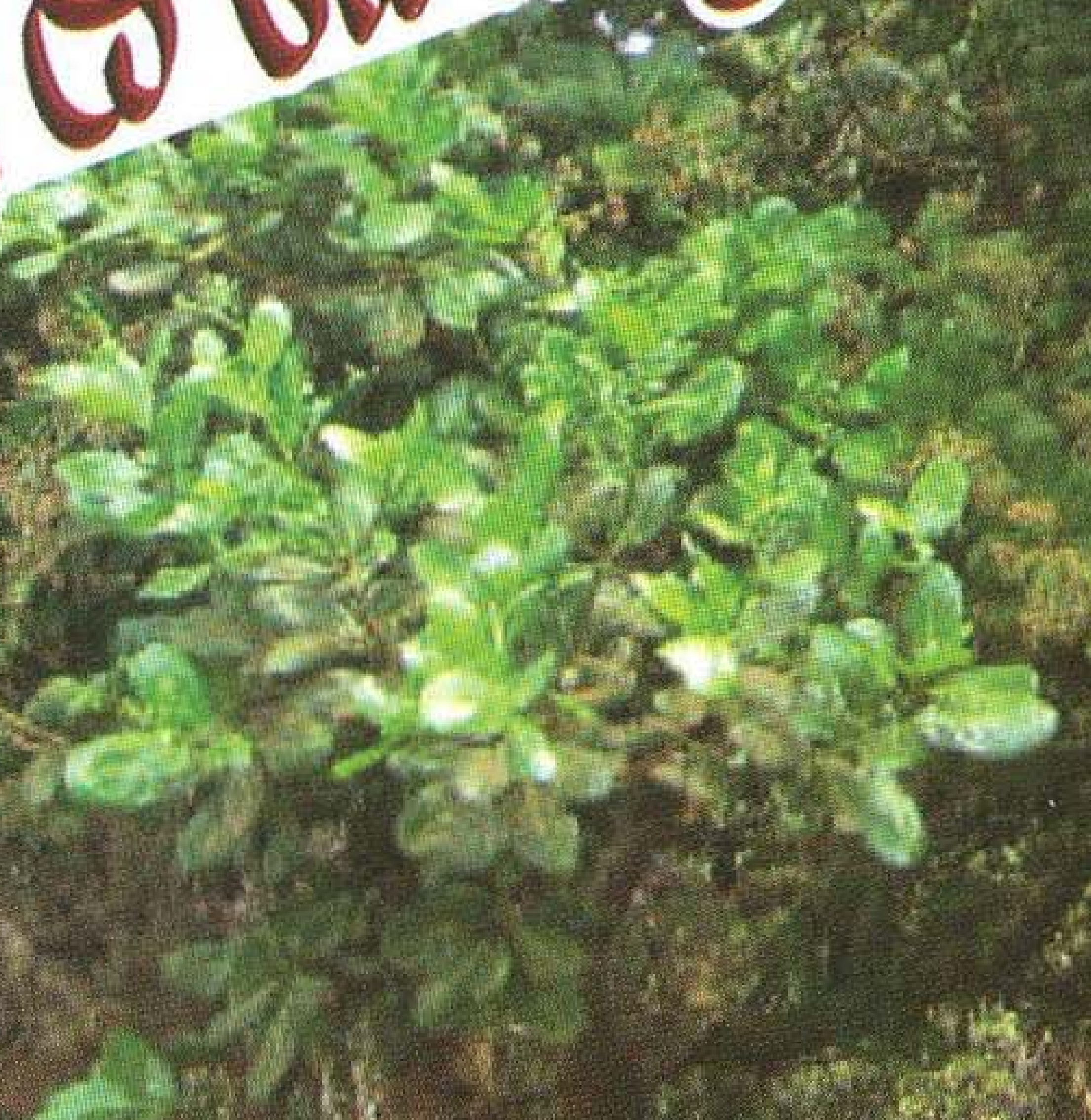

សហការផលិតដោយ:

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងនាយកដ្ឋានដំណាំឧស្សាហកម្ម

ឧបត្ថម្ភ ការបោះពុម្ពផ្សាយដោយ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ឆ្នាំ២០១៦

សៀវភៅ

ស្ដីពី

ដំណាំស្វាយចន្ទី

សហការរៀបចំដោយ

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងនាយកដ្ឋានដំណាំឧស្សាហកម្ម

នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ២០០០ ច្បាប់

ផលិតដោយ: នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពផ្សាយដោយ: ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

រក្សាសិទ្ធដោយ: នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

សមាសភាពចូលរួមចំណែកផលិតសៀវភៅ
ស្ដីពីដំណាំស្វាយចន្ទី

I. ទីប្រឹក្សាផ្ដល់យោបល់:

១. បណ្ឌិត	**ម៉ាក់ សឿន**	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
២. បណ្ឌិត	**ម៉ៅ មីនា**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៣. លោក	**ខាន់ សំបាន**	នាយកដ្ឋានដំណាំឧស្សាហកម្ម
៤. លោក	**ប៉ែន វុទ្ធី**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៥. លោក	**គឹម ដារ៉ា**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

II. អ្នករៀបរៀង:

១. លោក	**ផាន ទូច**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

III. ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវ:

១. លោក	**ឃួន អៀខ**	សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម
២. លោក	**ស៊ីប បញ្ញាសុឡី**	សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម

IV. ក្រុមការងារត្រួតពិនិត្យ និងកែសម្រួល:

១. លោក	**យិន ច័ន្ទសុធី**	នាយកដ្ឋានដំណាំឧស្សាហកម្ម
២. លោក	**ហែម សុភីន**	នាយកដ្ឋានដំណាំឧស្សាហកម្ម
៣. លោក	**ពេជ សុខន្តារ៉ា**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៤. លោក	**ហុខ ទ្រី**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

មាតិកា ទំព័រ

១. សេចក្តីផ្តើម ១

២. ស្ថានភាពដំណាំស្វាយចន្ទីនៅកម្ពុជា.. ១

៣. លក្ខណៈរូបសាស្ត្ររបស់ដំណាំស្វាយចន្ទី..................................... ១

៣.១ លក្ខណៈរបស់ដើម.. ១

៣.២ លក្ខណៈរបសឫស.. ២

៣.៣ លក្ខណៈរបស់ស្លឹក... ២

៣.៤ លក្ខណៈរបស់ផ្កា.. ៣

៣.៥ លក្ខណៈរបស់គ្រាប់.. ៣

៤. លក្ខណៈបរិស្ថានសម្រាប់ដំណាំស្វាយចន្ទី.................................... ៤

៤.១ សីតុណ្ហភាព.. ៤

៤.២ ទឹកភ្លៀង.. ៤

៤.៣ សំណើមបរិយាកាស... ៤

៤.៤ ខ្យល់.. ៤

៤.៥ ពន្លឺ... ៥

៤.៦ ដី.. ៥

ម.ព.ឯ.ក AIDOC
Code:
Date:
Donated by:

៥. ប្រភេទពូជមួយចំនួនដែលមាននៅប្រទេសកម្ពុជា.......................៥
៦. ការជ្រើសរើសពូជស្វាយចន្ទី...៥
៧. ការពង្រីកពូជ..៦
៧.១ ការបណ្តុះគ្រាប់...៦
៧.២ ការបំបៅកូនស្វាយចន្ទី ឬតត្រួយ..៧
៨. បច្ចេកទេសដាំដុះស្វាយចន្ទី...៩
៨.១ ការរៀបចំចម្ការដាំស្វាយចន្ទី...៩
៨.២ ការរៀបចំដី..១១
៨.៣ ការរៀបចំរណ្តៅ...១១
៨.៤ ការដាំដុះ...១២
៩. ការថែទាំទូទៅក្នុងចម្ការចាស់...១៦
៩.១ ការបោះបង្គោលជាប់កូនឈើ និងគម្របដី.................................១៦
៩.២ ការកាត់តែងមែក..១៧
៩.៣ ការស្រោចស្រព...១៨
៩.៤ ការអភិរក្សដី និងទឹក...១៩
៩.៥ ការប្រើប្រាស់ជី...២០
១០. ការគ្រប់គ្រងជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ..២២
១០.១ ជំងឺ...២២
១០.២ សត្វល្អិតលើដំណាំស្វាយចន្ទី...២៦
១១. ការប្រមូលផល ៣០

ដំណាំស្វាយចន្ទី

១. សេចក្តីផ្តើម

ស្វាយចន្ទីជាប្រភេទដំណាំយកផ្លែ និងគ្រាប់។ ដំណាំនេះ មិនមែនមានតែក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើងទេ គឺមាននៅប្រទេសតំបន់តូពិចជាច្រើនបានដាំដំណាំនេះ ហើយគេបានធ្វើការអភិវឌ្ឍដំណាំនេះផងដែរ ព្រោះបច្ចុប្បន្នសេចក្តីត្រូវការលើផលិតផលនៃដំណាំស្វាយចន្ទីកំពុងតែកើនឡើងជាលំដាប់។ ហេតុដូច្នេះហើយ បានជាក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានផែនការជំរុញឱ្យកសិករខិតខំដាំដុះដំណាំនេះ ឱ្យបានច្រើនជាអតិបរិមា ដើម្បីបម្រើសេចក្តីត្រូវការហូបចុកនៅក្នុងប្រទេស និងធ្វើការនាំចេញទៅក្រៅប្រទេសថែមទៀត ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

២. ស្ថានភាពដំណាំស្វាយចន្ទីនៅកម្ពុជា

ដំណាំស្វាយចន្ទី ជាប្រភេទដំណាំដែលគេដាំតាមតំបន់ខ្ពង់រាប និងវាលទំនាបដែលពុំលិចទឹកស្ទើរគ្រប់ខេត្តក្រុងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានផ្ទៃដីដាំដុះចំនួន ៦៦.៥១៣ ហ.ត (ស្ថិតិកសិកម្ម ឆ្នាំ២០០៩)។

៣. លក្ខណៈរូបសាស្ត្ររបស់ដំណាំស្វាយចន្ទី

៣.១ ដើម

ដើមស្វាយចន្ទីមានសាច់ឈើរឹងមធ្យម និងមានសំបកពណ៌ត្នោតប្រផេះ

មានកម្ពស់ពី ៦-១២ម និងមានអង្កត់ផ្ចិតពី ៣០,៤៦-៩១,៤៩ស.ម។ ដើមស្វាយចន្ទីបែកមែកសាខា ដែលអង្កត់ផ្ចិត នៃការបែកមែកមានពី ៤-១២ម មានបែកខ្នែងជាច្រើន និងមានមែកតូចៗជាច្រើនទៀតដុះចេញពីមែកជាប់ដើម។

៣.២ ឫស

ឫសស្វាយចន្ទីអាចចាក់ចូលទៅក្នុងដីបានជម្រៅ ៣-៤ម។ ឫសចំហៀងរបស់ស្វាយចន្ទីដុះលូតលាស់ទៅតាមអាយុរបស់វា គឺនៅអាយុ ១,៥ឆ្នាំ បែកបាន ១,២មនៅអាយុ ២.៥ ឆ្នាំ បែកបាន ៤,៦ម នៅអាយុ ៣,៥ឆ្នាំ បែកបាន៥,៦ម និងនៅអាយុ ៦ឆ្នាំ បែកបាន ៧,៣ម។

៣.៣ ស្លឹក

ស្លឹកស្វាយចន្ទីជាប្រភេទស្លឹកឆ្លាស់គ្នា មានពណ៌បៃតងរាងទ្រវែង និងរមូរខាងចុងដូចស្លឹកប៉ោម ដែលមានបណ្តោយពី ១០-

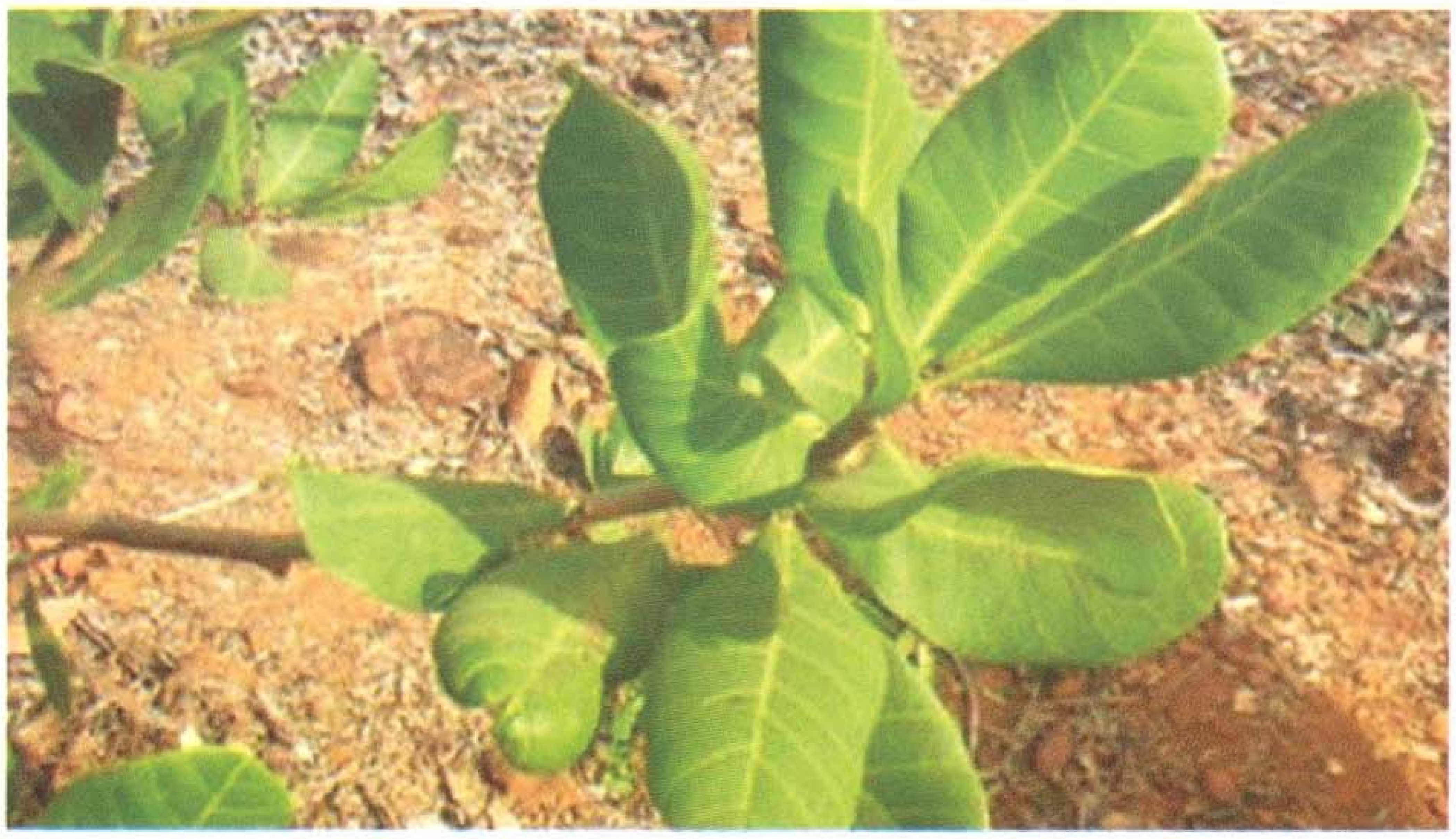

១២ស.ម និងទទឹង ៥-៥,៧ស.ម ហើយមានទ្រនុងអណ្តែតចេញពីផ្ទៃស្លឹក មានក្លិនប្រហើរ មានឆ្នូត ពណ៌ស៊ីជម្ពូ ឬក្រហមចាស់អាស្រ័យទៅតាមពូជ។

៣.៤ ផ្កា

កញ្ចុំផ្កា ស្វាយចន្ទីមានលក្ខណៈ ជាចង្កោមមានទ្រង់ទ្រាយប្រហែលផ្កាស្វាយដែរ ។ ដំណាំស្វាយចន្ទីចេញផ្កាចាប់ពីអាយុ ២ ឆ្នាំ ផ្កាវា ចេញនៅតាមចុងមែក។ ផ្កាមានលក្ខណៈជាចង្កោម ដែលក្នុងមួយចង្កោមៗ មានផ្កាឈ្មោល និងផ្កាទ្វេភេទ។ នៅក្នុងមួយចង្កោមផ្កាមានផ្កាឈ្មោលប្រមាណ ៧៥,១ភាគរយ និងផ្កាទ្វេភេទ ២៤,៩%។

៣.៥ គ្រាប់

គ្រាប់ស្វាយចន្ទី ឋិតនៅខាងក្រៅផ្លែ។ លក្ខណៈរបស់គ្រាប់មានរូបរាងដូចជាគ្រាប់សណ្តែក ឬរាងដូចតម្រងនោម បែងចែកកូទីលេដុង ជាពីរស្មើគ្នា។ ពេលក្តិប មានពណ៌ស៊ីជម្ពូ បន្ទាប់មកមានពណ៌បៃតងនៅពេល លូតលាស់ធំធាត់ដល់កំរិត វាប្រែជាពណ៌ប្រផេះ និងពណ៌ត្នោតចាស់។

៤. លក្ខណៈជីវសាស្ត្ររបស់ដំណាំស្វាយចន្ទី

៤.១ សីតុណ្ហភាព

ស្វាយចន្ទីត្រូវការសីតុណ្ហភាពថេរ គឺមិនត្រជាក់ពេក មិនក្តៅពេក។ សីតុណ្ហភាពខ្ពស់បំផុត ៣៤អង្សាសេ និងសីតុណ្ហភាពទាបបំផុត ១៨អង្សាសេ ប៉ុន្តែសីតុណ្ហភាពល្អបំផុតចន្លោះពី ២៤-២៨អង្សាសេ។ ប្រសិនបើសីតុណ្ហភាពមិនខ្ពស់ជាង ២០អង្សាសេទេ ស្វាយចន្ទីពិបាកលូតលាស់ណាស់ ហេតុដូច្នេះសីតុណ្ហភាពល្អបំផុតប្រចាំខែគឺ ២៧ អង្សាសេ។

៤.២ ទឹកភ្លៀង

ការដាំដុះស្វាយចន្ទីទទួលបានជោគជ័យអាស្រ័យលើការទទួលបានទឹកភ្លៀង៥ខែ និងលទ្ធភាពនៃការស្រូបទឹកទុករបស់ដីបានល្អ។ ស្វាយចន្ទីអាចដាំបាននៅតំបន់ដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ពី ៥០០-៤.០០០ម.ម ក្នុងមួយឆ្នាំ។ តំបន់ដែលមានភ្លៀងធ្លាក់តិចជាង ៥០០ម.ម និង តំបន់ដែលមានទឹកភ្លៀងច្រើនជាង ៣.០០០-៤.០០០ម.ម ពេញមួយឆ្នាំ មិនអាចដាំស្វាយចន្ទីបានទេ។ ស្វាយចន្ទីមិនសូវត្រូវការទឹក ៤-៥ខែ គឺនៅដំណាក់កាលចេញត្រួយ និងចេញផ្លែ។

៤.៣ សំណើមបរិយាកាស

ស្វាយចន្ទីធន់ទ្រាំនឹងតំបន់ដែលមានសំណើមបរិយាកាសទាប ហើយមានរយៈពេលវែង ផងដែរ។ បើមានសំណើមខ្ពស់ជាង ៨០ភាគរយ ក្នុងកំឡុងពេលចេញផ្កា និងចាប់ផ្តើមចេញផ្លែ គឺជះឥទ្ធិពលមិនល្អដល់បរិមាណ និង គុណភាពទិន្នផលស្វាយចន្ទី។

៤.៤ ខ្យល់

ខ្យល់ខ្លាំងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់ផ្កា និងផ្លែ តែខ្យល់ក៏ជាអ្នកដើរតួក្នុងការនាំលំអងផ្កាផងដែរ។ ដូចនេះខ្យល់ដែលល្អបំផុតដល់ស្វាយចន្ទីគឺពី ២-៧ម៉ែត្រក្នុងមួយវិនាទី ឬ២០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង។

៤.៥ ពន្លឺ

ដំណាំស្វាយចន្ទីជាដំណាំត្រូវការពន្លឺព្រះអាទិត្យ និងមិនត្រូវការម្លប់ច្រើនទេ។ តម្រូវការពន្លឺទាបបំផុតពី ២.០០០-២.៤០០ម៉ោងក្នុងមួយឆ្នាំ តែក្នុងដំណាក់កាលចេញផ្កា និងផ្លែស្វាយចន្ទីត្រូវការពន្លឺ ១.២៨៥ម៉ោង (ខែវិច្ឆិកា-មីនា)។

៤.៦ ដី

ស្វាយចន្ទី ជាប្រភេទរុក្ខជាតិមួយធន់ទ្រាំល្អចំពោះដីច្រើនប្រភេទ គឺអាចដាំលើដីគ្រប់ចំណាត់ថ្នាក់ លើកលែង តែដីដែលមានល្បាយឥដ្ឋច្រើនដែលជាដីជាំទឹក ហើយដែលល្អនោះជាដីល្បាយខ្សាច់ មិនដក់ទឹក ស្រស់ទឹកល្អ។ ចំពោះដីបាសាល់ ឬដីក្រហមឡាតារីត គឺជាប្រភេទដីដែលល្អបំផុត ផ្តល់បានផលខ្ពស់ និងផលិតផលមានគុណភាព។ ស្វាយចន្ទី អាចដាំនៅលើដីដែលមានរយៈកម្ពស់ ៧០០ម ពីកម្ពស់ទឹកសមុទ្រ។

៥. ប្រភេទពូជមួយចំនួនដែលមាននៅប្រទេសកម្ពុជា

សព្វថ្ងៃនេះ មានពូជស្វាយចន្ទីជាច្រើនបានដាំដុះនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ទាំងពូជក្នុងស្រុក និងពូជនាំចូលពីក្រៅ។ តែសព្វថ្ងៃនេះ មានពូជ M-23 M-7 S-40 ជាពូជថ្មីដែលកសិករចូលចិត្តដាំជាងគេ ព្រោះវាជាពូជធន់ទ្រាំនឹងជំងឺសត្វល្អិត និងលូតលាស់លឿន បែកមែកសាខា ហើយគ្រាប់មានទំហំធំ។

៦. ការជ្រើសរើសពូជស្វាយចន្ទី

ដើម្បីទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់ គេគួរតែអនុវត្តវិធីសាស្រ្តពង្រីកពូជតាមការអនុវត្តការផ្សាំ ឬបំបៅ(តត្រួយ)។ ខាងក្រោមនេះ ជាវិធីសាស្រ្តមួយចំនួនដើម្បីជ្រើសរើសពូជស្វាយចន្ទី ឱ្យទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់:

- រើសស្វាយចន្ទី ដែលដុះលូតលាស់លឿន ហើយបែកមែកសាខា
- ត្រូវមានពី ១០-៣០ ចង្កោមផ្កាក្នុងមួយម៉ែត្រការ៉េ និង បើសិនមាន

ច្រើនជាងនេះកាន់តែប្រសើរ

- ត្រូវមានផ្កាឈ្មោលពី ២០០-៣០០ផ្កា និងមានផ្កាទ្វេភេទពី ៤០-៨០ ក្នុងចង្កោមផ្កានោះ ហើយបើមានផ្កាទ្វេភេទច្រើនជាងនេះ វាអាចមានសក្តានុពលផ្តល់ផលកាន់តែខ្ពស់
- គ្រាប់ត្រូវមានទម្ងន់ជាមធ្យមពី ៧-៩ក្រាមក្នុងមួយគ្រាប់ ឬ ១២០-១៥០គ្រាប់ក្នុងមួយគីឡូក្រាម
- ដើមស្វាយចន្ទីពូជត្រូវចេញផ្កានៅពាក់កណ្តាលរដូវ (ខែមករា-កុម្ភៈ) ឬនៅចុងរដូវ (ខែកុម្ភៈ-មីនា) ដើម្បីចៀសវាងពីការបំផ្លាញរបស់មូសតែ ហើយត្រូវចេញផ្ការយៈពេលខ្លី (១-៣ខែ)
- ដើមពូជត្រូវធន់ទ្រាំនឹងសត្វល្អិត ជំងឺ និងអាកាសធាតុក្នុងតំបន់
- គ្រាប់ដែលប្រមូលផលពីដើមពូជ ត្រូវតែបានសាច់លើសពី ២៨%
- ពេលដើមមេពេញវ័យ(១៥ឆ្នាំឡើងទៅ) ត្រូវបានគ្រាប់ពី ១៥-២៥ គីឡូក្រាមក្នុងមួយឆ្នាំ
- នៅដំណាក់កាលដំបូង ដើមពូជដែលមានអាយុ ៨ឆ្នាំ ត្រូវប្រមូលផលបានលើសពី ១០គីឡូក្រាម ក្នុង មួយឆ្នាំ

៧. ការពង្រីកពូជ

៧.១ ការបណ្តុះគ្រាប់

- គ្រាប់ដែលយកមកបណ្តុះ ត្រូវយកគ្រាប់ដែលប្រមូលផលនៅរដូវថ្មីៗពីដើមដែលធន់ទ្រាំ ហើយមានទិន្នផលខ្ពស់ នៅពេលប្រមូលផលច្រើនបំផុត (ខែកុម្ភៈ-មេសា) ព្រោះធ្វើឱ្យដំណុះបានល្អ។
- យកគ្រាប់ដែលជ្រើសរើសបានត្រាំទឹកត្រជាក់ធម្មតា រយៈពេល ២៤ ម៉ោង ដើម្បីឱ្យឆាប់ដុះ និងយកតែគ្រាប់ដែលលិចក្នុងទឹកមកបណ្តុះ ។

◔ យកគ្រាប់ដែលត្រាំទឹករួច ទៅកប់ក្នុងដីមានច្រកថង់រួច ជម្រៅ ២,៥ ស.ម ដែលល្បាយដីក្នុងថង់មានអត្រា (១:១:១) នៃដីធម្មតា ផេះអង្កាម និង ដីកំប៉ុស្ដ ហើយបន្ថែមកំបោរថ្ម ៥ក្រាមក្នុងល្បាយនោះ។

◔ ស្រោចទឹក ជាប្រចាំ គ្រាប់ស្វាយចន្ទីនឹងដុះឡើង ក្នុងរយៈពេល ១៥-២០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីដាក់គ្រាប់ក្នុងដី

ថ្នាលបណ្ដុះកូនស្វាយចន្ទី

◔ កូនស្វាយចន្ទីអាចយកដាំបាន ក្នុងរយៈពេល៣ខែ តែបើយកទៅបំបៅគឺ នៅអាយុ ៣០-៤០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីដុះ។

កូនស្វាយចន្ទីទើបដុះ

កូនស្វាយចន្ទីដុះពេញលេញ

៧.២ ការបំបៅកូនស្វាយចន្ទី ឬតត្រួយ

មានវិធីជាច្រើនក្នុងការបំបៅ ឬតត្រួយស្វាយចន្ទី ហើយវិធីនីមួយៗអាចមានប្រសិទ្ធភាពអាស្រ័យលើ ការស្ទាត់ជំនាញ និងការហ្វឹកហាត់របស់អ្នកអនុវត្ត។ ក្នុងនេះ យើងសូមលើកយកវិធីសាស្ត្រមួយ ដែលមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់

និងងាយស្រួលអនុវត្តក្នុងការបំបៅ ឬតត្រួយស្វាយចន្ទី ហើយជាវិធីដែលកសិករខ្មែរបានអនុវត្តភាគច្រើននៅខេត្តកំពង់ចាម និងកំពង់ធំ គឺវិធីតត្រួយ ឬបំបៅតាមការស៊កត្រួយតភ្ជាប់។

ត្រួយដែលជ្រើសរើសសម្រាប់យកមកបំបៅ ត្រូវតែមានអាយុយ៉ាងហោចណាស់ ២ខែ មានពណ៌បៃតង គ្មានការបំផ្លាញពីសត្វល្អិត និងជំងឺ ហើយត្រូវកាត់ស្លឹកចេញពីត្រួយ ដែលបានជ្រើសរើសនៅលើដើម ពី ១-២សប្តាហ៍ មុនយកមកបំបៅ។

កូនទម្រសម្រាប់យកមកបំបៅ ក៏ត្រូវជ្រើសរើសយកកូនស្វាយចន្ទី ដែលបណ្តុះរួចនោះ មានអាយុ ២ខែ ហើយមានសុខភាពល្អ រឹងមាំ និងគ្មានការបំផ្លាញពីសត្វល្អិត និងជំងឺ។

ការបំបៅ ឬតត្រួយកូនស្វាយចន្ទី ត្រូវអនុវត្តតាមវិធី ដូចខាងក្រោម៖

- យកកូនទម្រ ត្រូវកាត់ស្លឹកចេញឱ្យអស់ទុកតែ ២គូ ក្រោមគេបំផុត
- កាត់ចុងកូនទម្រ ទុកប្រវែង ១៥ស.ម ពីដី រួចយកកាំបិតមុតពុះចំកណ្តាលដើមដែលកាត់រួច ជម្រៅប្រមាណ ៣-៥ស.ម
- កាត់ត្រួយពីដើមមេពូជប្រវែងប្រមាណ ១០-១៥ស.ម រួចយកមកចិតជារាងអក្សរវេ (v) ប្រវែងប្រមាណ ៣-៥ស.ម ដោយលៃយ៉ាងណាឱ្យសំបកនៅជាប់ទាំងសងខាង និងមុខចិតត្រូវតែរាបស្មើ។
- យកត្រួយដែលចិតរួច ស៊កចូលទៅក្នុងកូនទម្រដែលពុះរួចនោះ ឱ្យលឿនតាមអាចធ្វើទៅបាន និងលៃយ៉ាងណា ឱ្យសម្បកម្ខាងនៃត្រួយស្វាយចន្ទីស្មើគ្នានឹងសម្បកកូនទម្រ ដើម្បីឱ្យស្រទាប់សម្បកត្រួតស៊ីគ្នា។
- យកថង់ប្លាស្ទិក (ប្លាស្ទិកស្តើងសម្រាប់រុំពេលបំបៅកូនឈើ) រុំចងកន្លែង

មុខតឱ្យតឹង រួចរុំគ្របដល់ចុងត្រួយ ការពារការចូលទឹក និងការបំភាយចំហាយទឹក។

- ការបំបៅត្រូវធ្វើឡើងនៅកន្លែងថ្នាលបណ្តុះ និង មានម្លប់សមស្រប ចំពោះកូនដែលបំបៅរួច ត្រូវដាក់នៅកន្លែងម្លប់រយៈពេល ១៥ថ្ងៃ។

- កូនបំបៅរួចនេះ ត្រូវទុក នៅកន្លែងបណ្តុះ ដល់រដូវដាំ លើកក្រោយ ហើយពេលនេះ បើមានពន្លកដុះចេញ ពីកូនទម្រ ត្រូវកាត់វាចេញ។

ការបំបៅកូនស្វាយចន្ទី

- ថង់ប្លាស្ទិកដែលរុំ ត្រូវកាត់វាចេញនៅពេលបំបៅរួចបាន ៣-៤ខែនិងអាចយកទៅដាំបាននៅពេលបន្ទាប់។

កូនស្វាយចន្ទីបំបៅរួច

៨. បច្ចេកទេសដាំដុះដំណាំស្វាយចន្ទី

៨.១. ការរៀបចំចម្ការដាំស្វាយចន្ទី

ចំពោះដំណាំស្វាយចន្ទី ដែលជាដំណាំឧស្សាហកម្មមានរយៈពេលយូរមកហើយការដាំលើផ្ទៃដីធំទូលាយ ដូច្នេះទាមទារនូវការរៀបចំដីតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសឱ្យបានម៉ត់ចត់ ទើបគេអាចទទួលបានលទ្ធផលច្រើន។

វិធីសាស្ត្រក្នុងការរៀបចំដីរួមមាន ៖

- ការកាប់ឆ្ការព្រៃ
- ការសាងសង់ផ្លូវ
- ការសាងសង់ប្រឡាយទឹក
- ការដាំដំណាំគម្របដី
- ការកាប់ឆ្ការព្រៃ

ចំពោះបញ្ហាកំលាំងពលកម្ម គេអាចប្រើប្រាស់កម្មករ និងគ្រឿងយន្តដើម្បីសំអាត និង រៀបចំដី។ ចំពោះដើមឈើងាប់ គេត្រូវគរវាជាគំនររួចធ្វើការដុតដោយប្រុងប្រយ័ត្ន។ ចំពោះគល់ឈើត្រូវឱ្យកម្មករកាប់ ឬគាស់ ឬដោយម៉ាស៊ីន។ ម៉្យាងទៀតឫស និង គល់ឈើត្រូវយកវាឱ្យអស់ពីដីរួចគរជាគំនរហាលឱ្យស្ងួត រួចដុតវាចោល ។ ចំពោះករណីដុតព្រៃជាទ្រង់ទ្រាយធំ ជាធម្មតាប្រព្រឹត្តទៅ ៦-៨ សប្តាហ៍ក្រោយពេលកាប់ឆ្ការ ។ ការសង់ផ្លូវបន្ទាប់ពីដុតព្រៃរួច ការសង់ផ្លូវត្រូវគិតគូរជាបន្ទាន់ ដោយប្រយ័ត្ន និង ដោយធ្វើការកំណត់ឱ្យបានច្បាស់ ។ ផ្លូវត្រូវមានទទឹង ៥-៦ ម ងាយស្រួលដល់ការដឹកផលិតផល។

ការសង់ប្រឡាយ:

លក្ខណៈនៃប្រឡាយ ៖ ផ្នែកបាតខាងលើពី ២-៦ ម ផ្នែកបាតខាងក្រោមពី ១,២-១,៨ ម ជំរៅ ១,៨-២,៧ ម។ ដោយចន្លោះប្រឡាយមួយទៅប្រឡាយមួយមិនលើសពី ១០០ ម ហើយកូនប្រឡាយទាំងនោះត្រូវជីកកែងនិង ប្រឡាយមេ ដែលមានទំហំប្រែប្រួលពី ៖

- ផ្នែកបាតលើពី ១,៨-២,៧ ម
- ផ្លែកបាតក្រោមពី ០,៦-០,៩ ម

ជំរៅមាន ១,២-១,៨ ម ដើម្បីងាយស្រួលគ្រឿងយន្តដំណើរការកូនប្រឡាយដែលជីកចូលចម្ការត្រូវតែមានលក្ខណៈស្របគ្នាហើយមានទិសដៅតែមួយ ។

៨.២ ការរៀបចំដី

ដំណាំស្វាយចន្ទីជាដំណាំត្រូវការពន្លឺ ដូច្នេះដីដែលត្រូវដាំដំណាំនេះ មិនត្រូវឱ្យមានដំណាំណា ដុះគ្របពីលើ ឬមានម្លប់បាំងពីលើទេ។ ចំពោះឫសឈើដែលនៅក្នុងដី ត្រូវសំអាតចេញពីកន្លែងដាំយ៉ាងហោចណាស់ ២ម បួនជ្រុង និងគួរដាំដំណាំគម្របដី ដើម្បីការពារសំណើមដី និងអាចជួយបង្កើនជីជាតិដីបានថែមទៀតផង។

៨.៣ ការជីករណ្តៅ

ការជីករណ្តៅ ត្រូវជីក ៥០ស.ម បួនជ្រុង និងជំរៅ ៥០ស.មដែរ។ ការជីកនេះត្រូវបែងចែកដីស្រទាប់លើដាក់ផ្សេង និងដីស្រទាប់ក្រោមដាក់ផ្សេង ដើម្បីយកដីស្រទាប់លើនេះ មកលាយជាមួយជីកំប៉ុស្ត និងកំបោរថ្ម សម្រាប់លុបវិញ ដោយពេលដាំដាក់នៅស្រទាប់ខាងក្រោម។ ហើយការជីកនេះ គួរជីកក្នុងអំឡុងខែមេសា ដើម្បីហាលរណ្តៅ សម្លាប់មេរោគ សម្រាប់ដាំនៅខែឧសភា ឬដើមរដូវវស្សា។

ចំពោះចន្លោះគុម្ពសម្រាប់ដាំស្វាយចន្ទី វាអាស្រ័យទៅតាមប្រភេទដី និងជីជាតិរបស់ដី សមត្ថភាពផ្ទុកទឹក របស់ដី ពូជស្វាយចន្ទីដែលត្រូវដាំ។ ចំពោះពូជ M-23 M-7 S-40 បើដាំនៅតំបន់ដីក្រហមក្នុងខេត្តកំពង់ចាម រតនៈគីរី គេច្រើនដាំចន្លោះគុម្ព ១០x១០ម និង ១២x១២ម។ ចំណែកដីខ្សាច់ ដូចជាខេត្តកំពង់ធំ គេច្រើនដាំចន្លោះគុម្ព ៨x៨ម ៩x៩ម និង១០x១០ម។

ជាទូទៅគួរតែជីករណ្តៅដែលមានទំហំ១ ម x ១ ម x ១ ម ចំពោះដីល្បាយ

ខ្សាច់។ ចន្លោះដើម ៨ ម x ៨ ម ជាការល្អ។ ក្នុងករណីដីជំរាលធ្វើចង្អូរកាត់ដីជំរាល ពី ១០-១៥ ម ។ ប្រសិនបើដីបន្ទាប់ពីស្រទាប់លើរឹងមានរាងដូចខ្ទះ ដូចនេះទំហំរណ្តៅត្រូវបង្កើតឡើងឱ្យធំ១.២ ម x ១,២ ម x ១,២ ម ស្វាយចន្ទីដាំនៅចន្លោះជួរ ៨ ម x ៨ ម ចន្លោះជួរនេះក៏ផ្តល់លទ្ធភាពក្នុងការលូតលាស់ដែរ។រណ្តៅត្រូវជីក១៥-២០ថ្ងៃដំបូងការដាំដុះហើយដាក់ឱ្យត្រូវថ្ងៃដើម្បីកំចាត់កត្តាចង្រៃនៅក្នុងដី។ បន្ទាប់មករណ្តៅត្រូវបំពេញកម្ពស់ ៣/៤ ដោយលាយចម្រុះគ្នាដូចជា ដីស្រទាប់លើ ដីកំប៉ុស្តិ៍ ១១ គ.ក្រ និង ថ្មផូស្វាតធម្មជាតិ ២០០ ក្រាម។ ប្រសិនបើដីរាបស្មើ ការត្រៀមដីស្មើរតែមិនចាំបាច់ធ្វើអ្វីឡើយ គ្រាន់តែសំអាតស្មៅចង្រៃចេញ ឬ ក៏ធ្វើការភ្ជួរពីរដងហើយដាក់ដាំស្វាយចន្ទីឱ្យមានជួរតាមរបៀបរៀបរយ។ ប៉ុន្តែ ដីដែលមានព្រៃត្រូវគាស់រំលើងយកគល់ចេញជាមុនសិន ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការថែរក្សា ប្រសិនបើជាដីទួល គួរពង្រាបទៅតាមជំរាលដី។ ម៉្យាងទៀតបើដីនោះចោតខ្លាំង ឬ ដីភ្នំ ការដាំដុះធ្វើឡើងជាកាំជណ្តើរដើម្បីការពារ ការហូរច្រោះ និងការបាក់ដី។ ការត្រៀមដីគួរធ្វើឱ្យស្រេចនៅក្នុងរដូវក្តៅ ដែលអាចជីករណ្តៅនឹងដាំបាននៅក្នុង រដូវភ្លៀង។

៨.៤ ការដាំដុះ

ការដាំដុះស្វាយចន្ទីភាគច្រើនគេដាំនៅរដូវវស្សា ដោយយកតែកូនដែលមានសុខភាពល្អមកដាំ ហែកថង់បណ្តុះចេញ និងធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យបែកដីក្នុងថង់នោះ រួចដាក់វាថ្នមៗ ចូលក្នុងរណ្តៅដែលបានជីករួច និងយកដីដែលបានលាយជាមួយជីកំប៉ុស្ត លុបបំពេញរណ្តៅនោះ។ ស្រោចទឹកលើកូនស្វាយចន្ទីដែលដាំរួច និងយកសារធាតុសរីរាង្គដូចជាស្លឹកឈើ ស្មៅក្រៀម និងសារធាតុផ្សេងៗ គ្របជុំវិញគល់ដើម្បីរក្សាសំណើមដី។ ហើយកុំភ្លេចបោះបង្គោលចងកូនស្វាយចន្ទី ដើម្បីការពារខ្យល់ និង ជួយកុំឱ្យកូនស្វាយចន្ទីបំបៅ បាក់បាន

ទៀតផង។

ការដាំស្វាយចន្ទី

ក្នុងករណីបំបៅការថៃទាំគួរតែយកចិត្តទុកដាក់មុខតំណបំបៅ គឺតិចបំផុតលើ ៥ ស.ម ពីមាត់រណ្តៅសំអាត និងជួយឱ្យរកឃើញហើយបន្ទាប់មកកាត់ពន្លកដែលនៅគល់ឫសតែនៅក្រោមមុខតំណបំបៅ។ ផ្នែកដែលនៅសល់ នៃរណ្តៅគួរបំពេញបន្តិចម្តងៗ ចាប់ពីបាតរណ្តៅ រយៈពេល ២ ឆ្នាំ។

ការត្រៀមគ្រាប់ពូជសម្រាប់ដាំ

- ទម្ងន់គ្រាប់មិនស្រាលជាង ៥ ក្រាមក្នុង ១ គ្រាប់
- នៅពេលត្រាំទឹកគ្រាប់វាលិចទៅក្នុងទឹក

ពេលវេលាដាំដុះ

ទោះបីជាស្វាយចន្ទីវាធន់ និង ភាពរាំងស្ងួតក៏ដោយ ក៏នៅវគ្គដំបូងនៃការលូតលាស់វាត្រូវការទឹក ដើម្បីការលូតលាស់ធំរឹងប៉ឹងដែរ ដូច្នេះត្រូវកំណត់រដូវដាំដុះឱ្យបានល្អ ។ រដូវកាលដែលសមរម្យសម្រាប់ការដាំដុះ គឺដើមខែមិថុនា ដល់ខែកក្កដា វានឹងទទួលបានទឹកភ្លៀងរយៈពេល៣ខែ ម៉្យាងវិញទៀត

គេអាចដាំវាបាននៅក្នុង ខែសីហាដោយពុំសូវធ្វើ ការស្រោចស្រពច្រើន ។

ការបណ្ដុះកូននៅក្នុងថ្នាលបណ្ដុះ

យកគ្រាប់ទៅកប់ក្នុងថ្នាល ដែលបានក្រាលដីខ្សាច់ កំរាស់១៥ ស.ម ។ ការដាក់គ្រាប់ត្រូវយក ផ្នែកខាងផតចុះទៅក្រោម ហើយងើយខាងក្បាលគ្រាប់ឡើងបន្តិច រួចរោយខ្សាច់ពីលើគ្រាប់ឱ្យបានកំរាស់ ២,៥០ ស.ម និងស្រោចទឹក ២ ដង ក្នុងមួយថ្ងៃ នៅពេលព្រឹក និង ពេលល្ងាចរយៈពេល ៦ ថ្ងៃ ក្នុងករណីមានភ្លៀងធ្លាក់ មិនចាំបាច់ស្រោចទឹកទេ ។

ការបណ្ដុះកូននៅក្នុងថង់ប្លាស្ទិក:

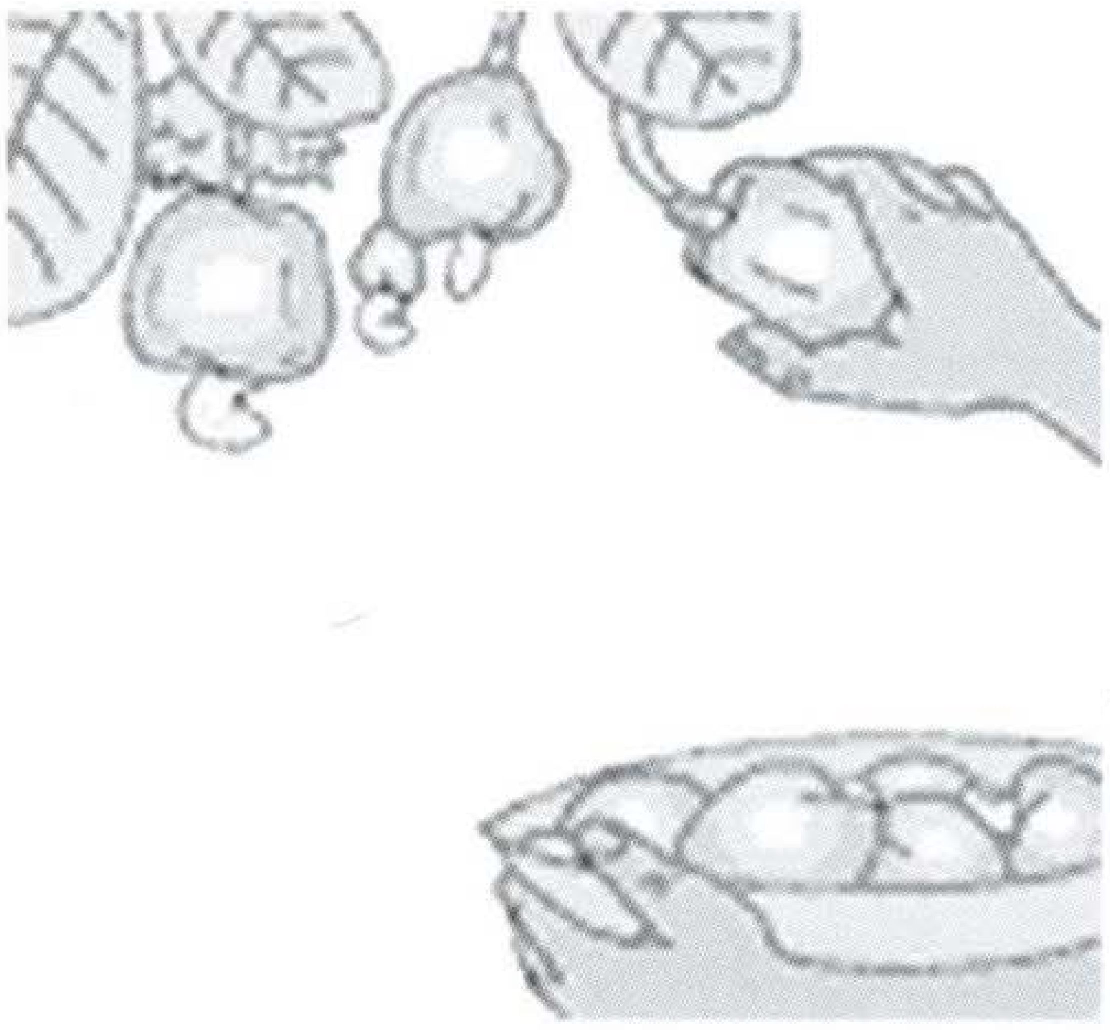

បេះផ្លែដែលល្អគ្មានការបំផ្លាញពីកត្តាចង្រៃ

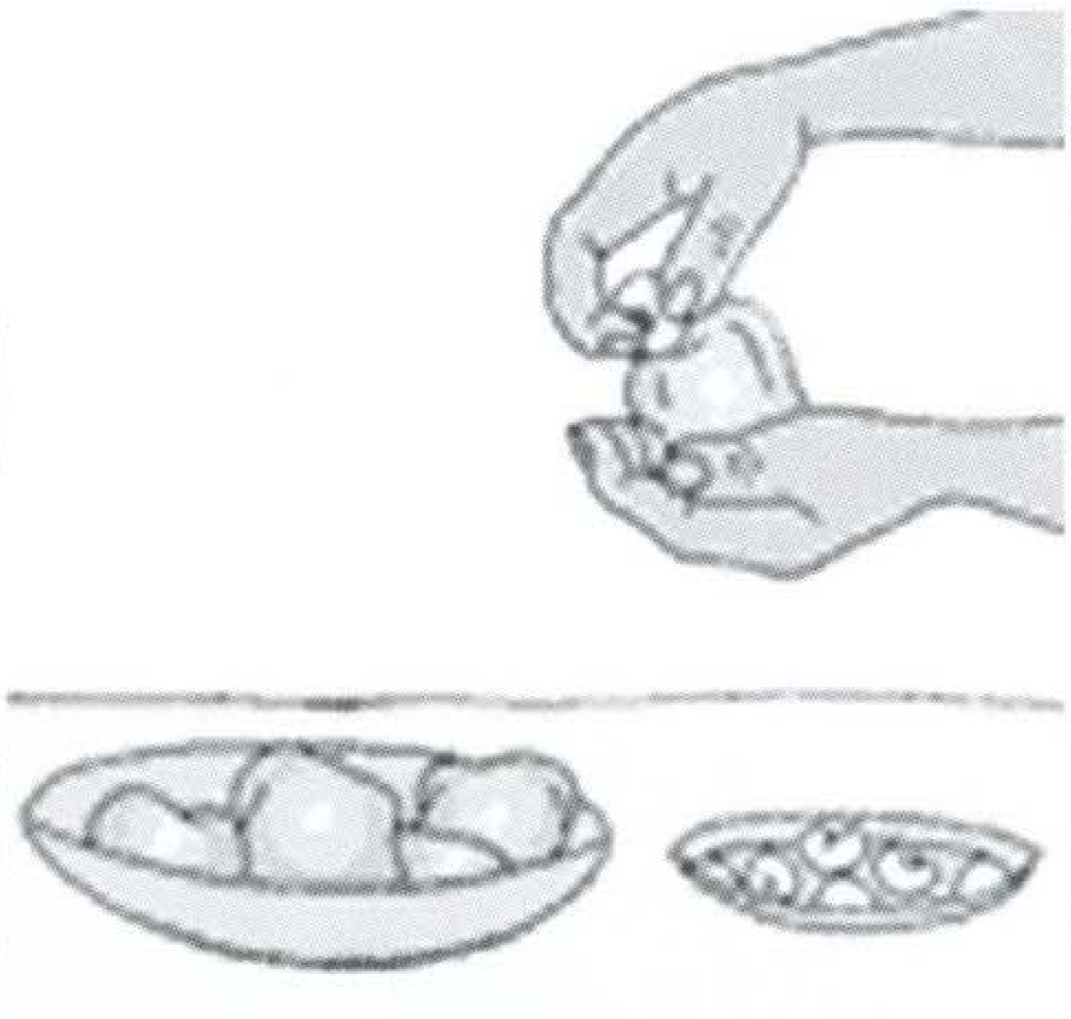

ប្រឡេះគ្រាប់ពីផ្លែ

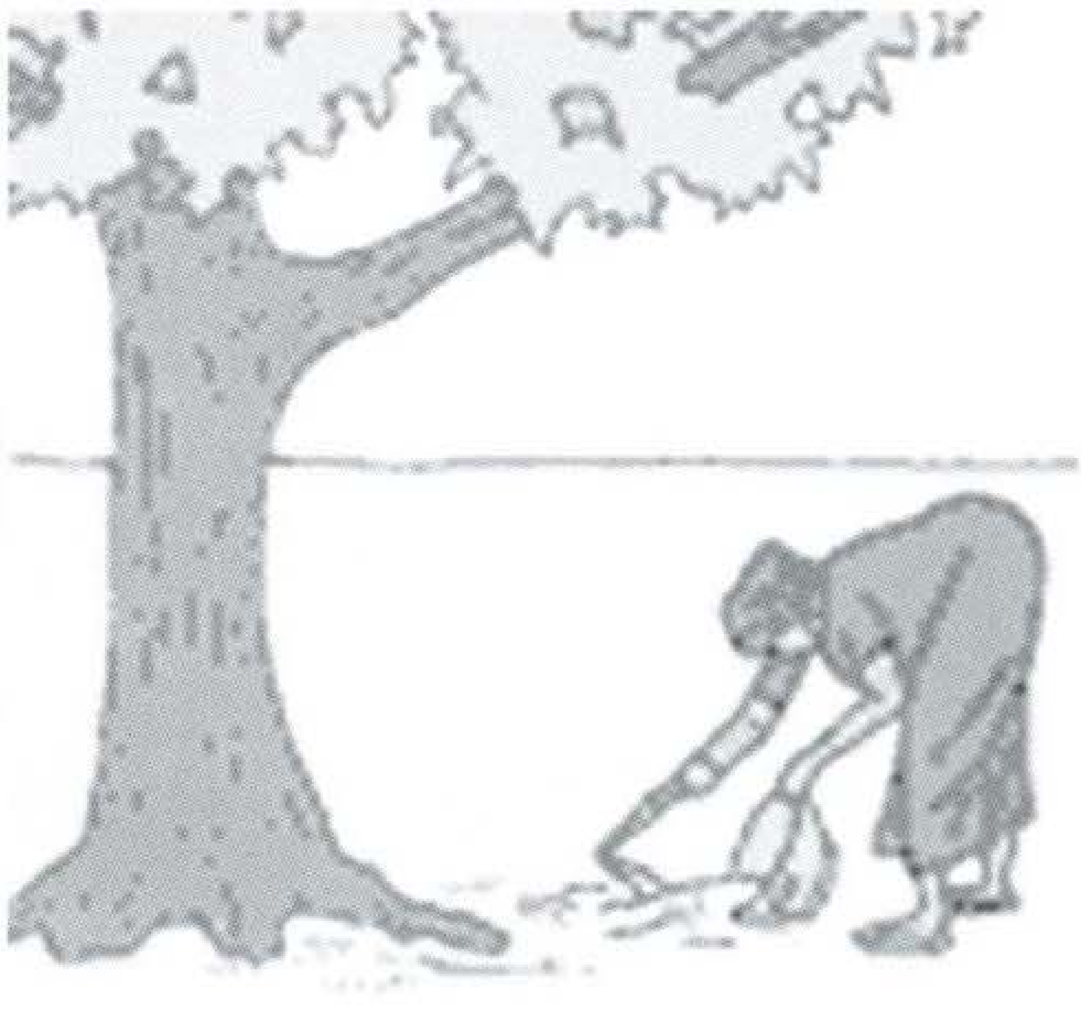

យកដីស្រទាប់លើ ឫដីមមោក

យកដីដែលល្អ

យកដីច្រកចូលក្នុងថង់ប្លាស្ទិក

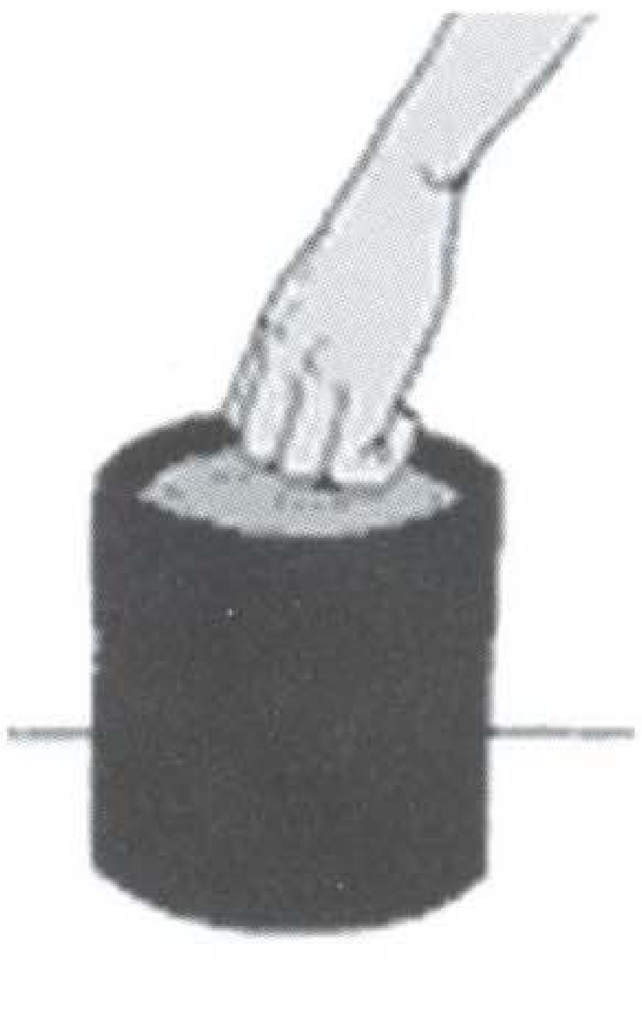

បង្ហាប់វាឱ្យហាប់ល្មម

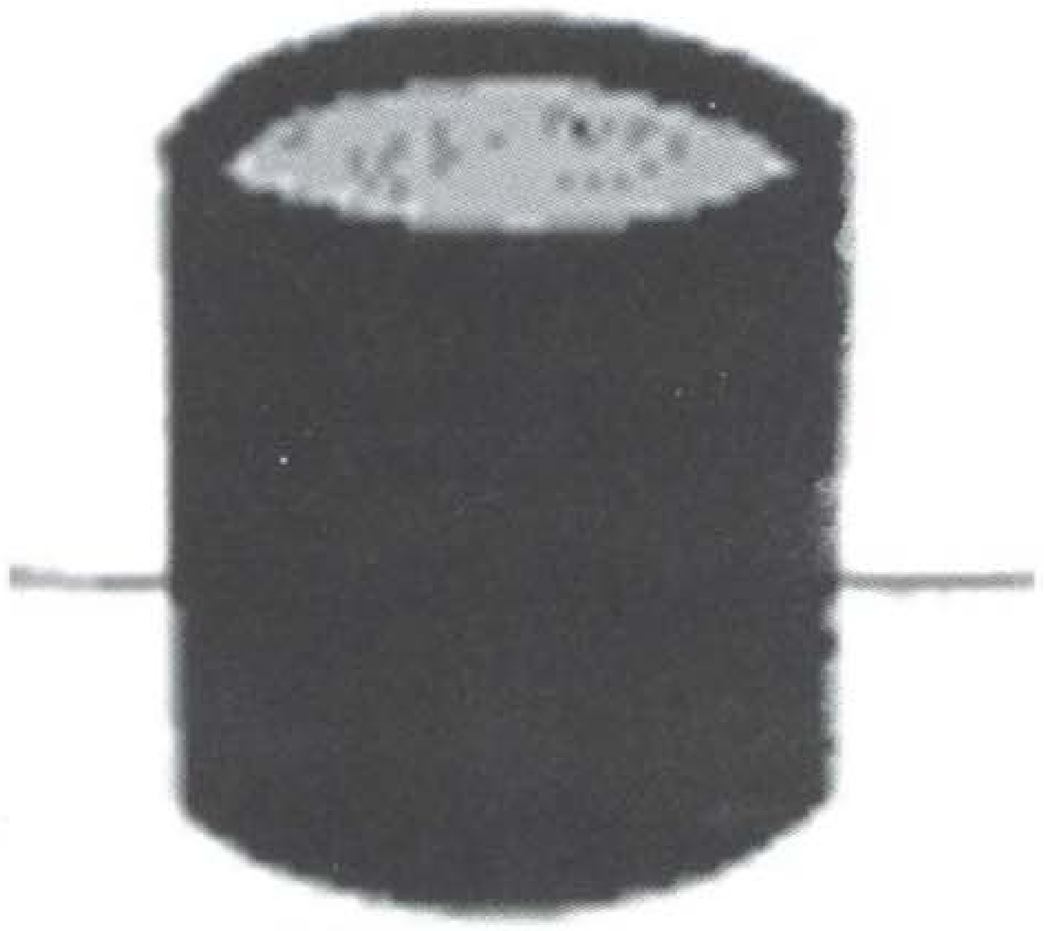

ថង់ប្លាស្ទិកដែលបានត្រៀមទុក

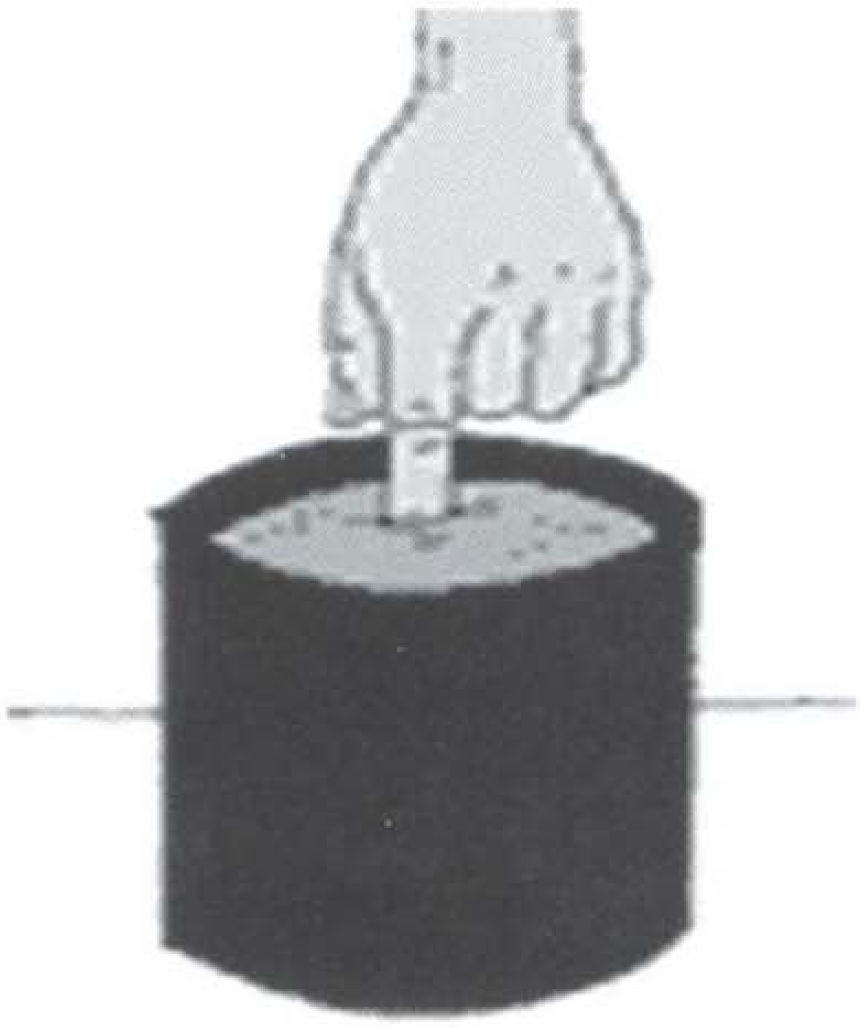

យកម្រាមដៃកាយប្រហោង ល្មមដាក់គ្រាប់

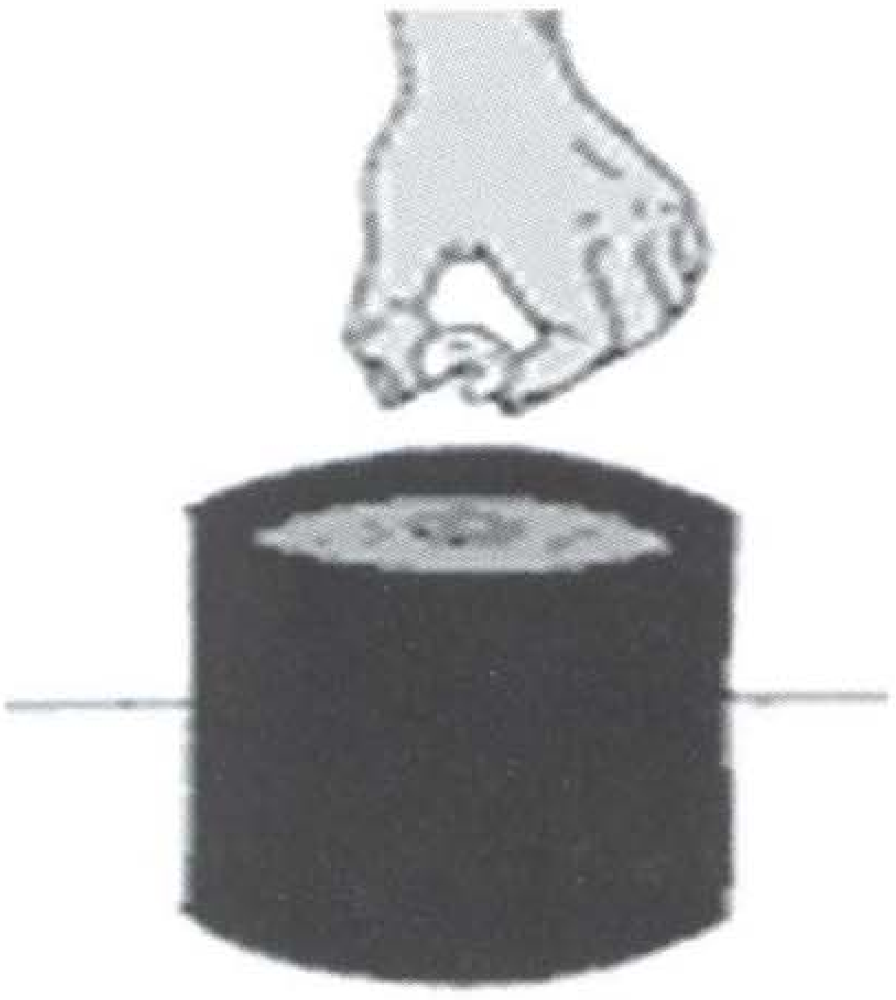

ដាក់គ្រាប់ស្វាយចន្ទីចូលក្នុង ប្រហោង

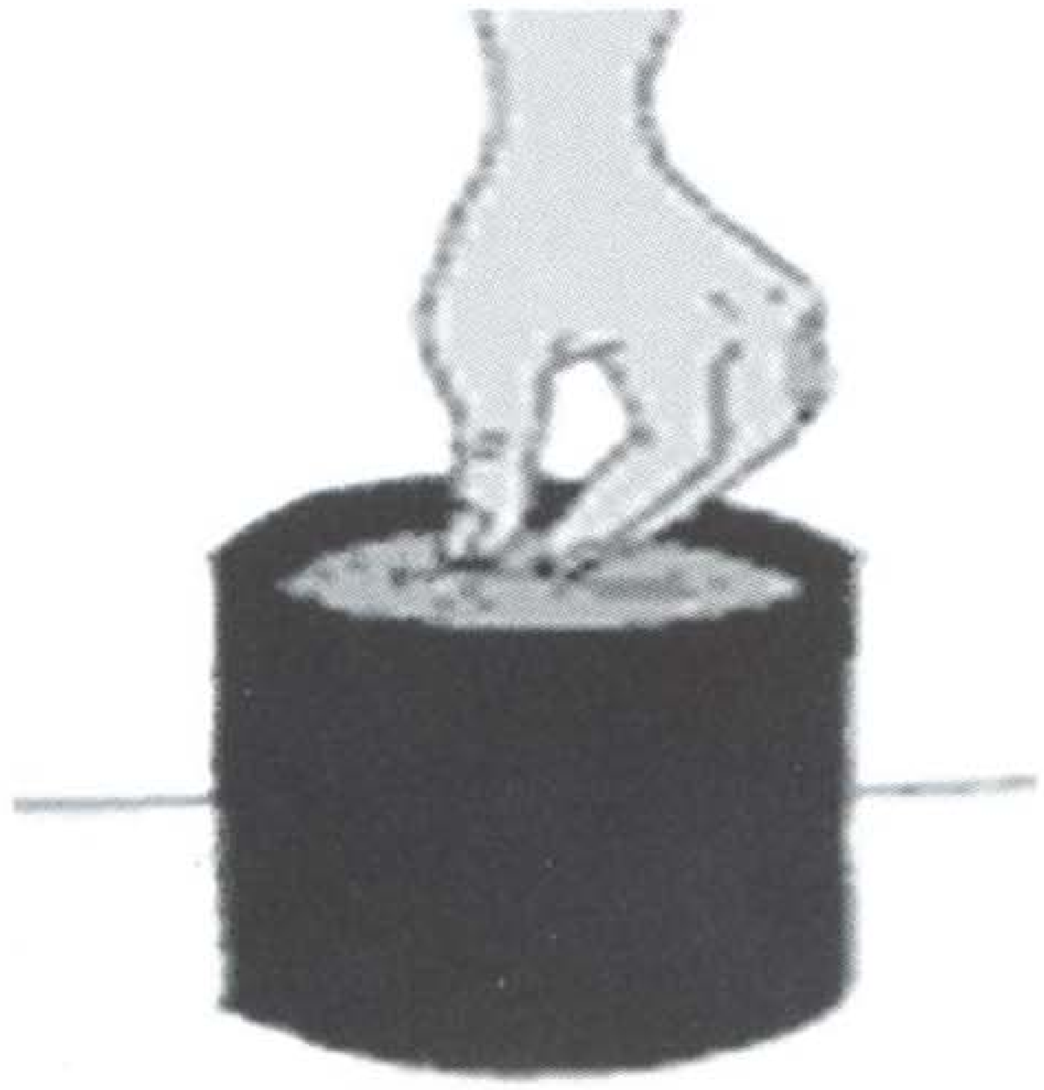

កាយដីលប់ពីលើគ្រាប់

ស្រោចទឹកឱ្យខ្វាយដី

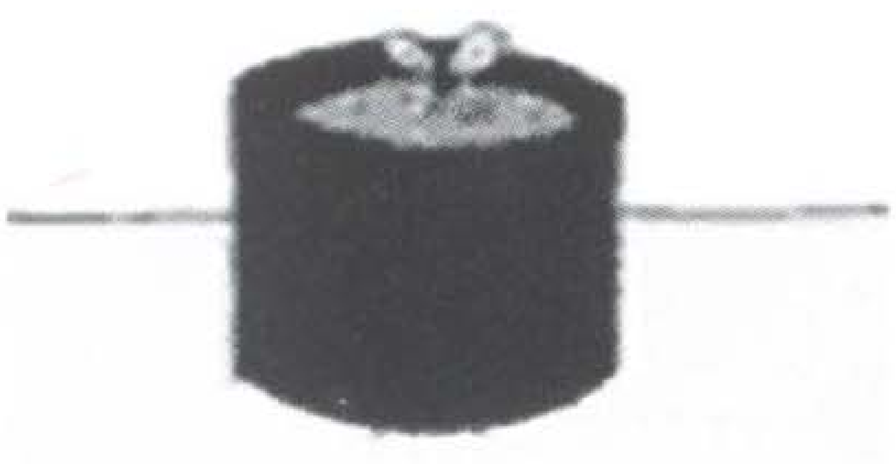

ទុកឱ្យដុះលូតលាស់

ការបណ្ដុះកូននៅក្នុងថង់

ត្រៀមគ្រាប់ពូជដែលបានជ្រើសរើសរួចហើយ ទៅបណ្ដុះក្នុងថង់ប្លាស្ទិក ត្រូវធ្វើការត្រាំគ្រាប់រយៈពេល ២៤ ម៉ោង ទៅ ៤៨ ម៉ោង មុនពេលយកទៅបណ្ដុះ។ ថង់ប្លាស្ទិកគួរប្រើថង់ពណ៌ខ្មៅដែលមានទំហំ ១២,៧ ស.ម x ២០,៣ ស.ម ដោយប្រើថង់ជ្រៅកាន់តែល្អ បើថង់រាក់វាធ្វើឱ្យការចាក់ឫសរបស់វាទាល់ដោយធ្វើការចោះរន្ធចំហៀងឱ្យបាន ពី ៤-៨ រន្ធ ដើម្បីបញ្ចេញទឹកពីក្នុងថង់ ។ ការបណ្ដុះធ្វើឡើងដោយការផ្សំដីជាមួយនឹងផេះអង្កាម ជីទ្រាប់បាត ឬ កំប៉ុស្តិ៍នៅក្នុងអត្រា ៣ ៖១:១ ដោយច្របល់បញ្ចូលគ្នាឱ្យសព្វ ហើយ

ច្រកចូលថង់ដែលបានធ្វើការត្រៀមទុក ឱ្យសល់ពីមាត់ថង់ប្រហែល ១-២ ស.ម ។

វិធីដាំដោយគ្រាប់:

វិធីនេះសមស្របចំពោះការដាំនៅលើផ្ទៃដីធំទូលាយ ករណីនេះមិនធ្វើឱ្យកូន ររអាក់ររួលក្នុងការលូតលាស់ ហើយម៉្យាងទៀតមិនសូវចំណាយពលកម្មក្នុងការដាំដុះ ប៉ុន្តែត្រូវរង់ចាំថែរក្សានិងការដាំជួសចំពោះរណ្តៅណាដែល មិនដុះ ឬកូនមិនរឹងមាំ ។ ដាក់គ្រាប់ ២-៣ ក្នុង១រណ្តៅដាំតែម្តង ការកប់គ្រាប់មិនត្រូវឱ្យជ្រៅលើសពី ៦ ស.ម ទេព្រោះបើជ្រៅវាមិនដុះ ឬបាត់បង់ចោលទទេ ។ បន្ទាប់ពីកប់គ្រាប់រួចរាល់ហើយត្រូវធ្វើការស្រោចទឹកឱ្យបានល្អ ហើយធ្វើការបោចស្មៅ និង យកចំបើងមកគ្រប ដើម្បីការពារសំណើមមិនឱ្យមានការស្រោចទឹកជាញឹកញាប់។

នៅពេលស្លឹកដុះចេញនូវស្លឹកពិតប្រាកដ ឬរឹងប៉ឹងហើយ ត្រូវធ្វើការដកដើមអន់ចេញឱ្យនៅសល់តែមួយដើម។ ការជីករណ្តៅគួរមានទំហំ ៥០ ស.ម x ៥០ ស.ម និង ជំរៅ ៥០ ស.មហើយចម្ងាយដាំគឺ ៦ ម x ៦ មចំពោះពូជ ក្នុងស្រុក ចំពោះពូជនាំចូលពី ៨ ម x ៨ ម រហូតដល់ ១២ ម x ១២ ម។

៩. ការថែទាំទូទៅលើដីចម្ការចាស់

កំឡុង ២-៣ ឆ្នាំម្តង សួនចាស់នៃដំណាំស្វាយចន្ទី មានម្លប់ដោយខ្លួនឯងហើយត្រូវធ្វើការតាក់តែងមែក ដើម្បីសម្រួលដល់ខ្យល់ និង ពន្លឺចាំងចូលគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីសម្ងួតដីល្អ ។ ការតាក់តែងមែកត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងខែ សីហា និងការកាត់ចុងក្រោយ ត្រូវលាប Bordeaux 10% ។

៩.១ ការបោះបង្គោលជាប់កូនឈើ និងគម្របដី

បន្ទាប់ពីការដាំកូនបំបៅ ត្រូវយកបង្គោលទៅចងភ្ជាប់។ធ្វើដូចនេះដើម្បី

បង្កាការខូចខាត ដល់កូនបំបៅ ដោយសារខ្យល់ ចំពោះដី ដែលនៅជុំវិញរុក្ខជាតិ ត្រូវគ្រប និងស្លឹកស្ងួត ឬ ស្លឹកស្រស់សម្រាប់ការពារសំណើម កុំឱ្យបាត់បង់។

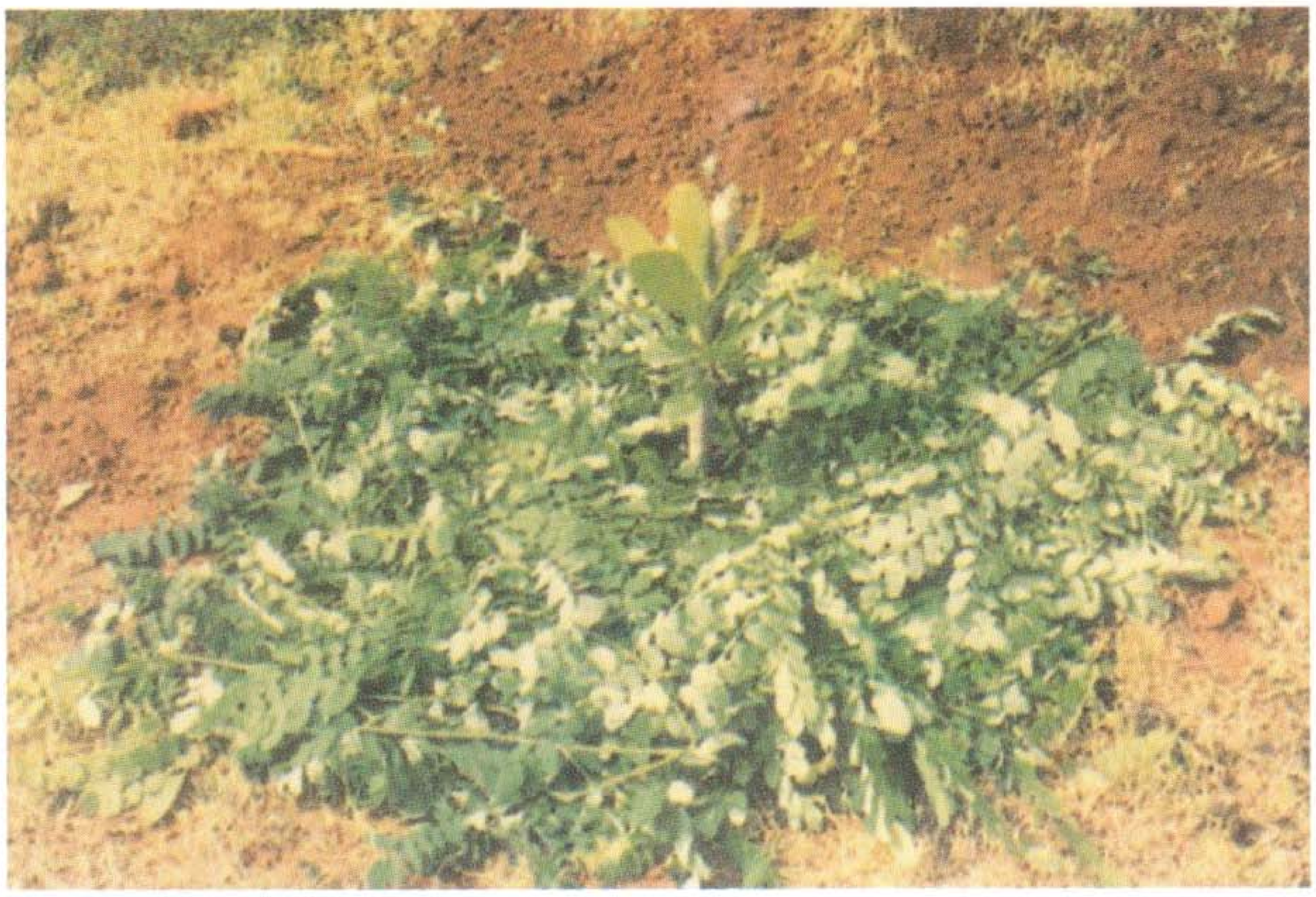

៩.២ ការកាត់មែកស្វាយចន្ទី

ការតាក់តែងមែក ត្រូវធ្វើឡើងចាប់តាំងពីដំណាំនៅតូចទៅ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ ដំបូងបន្ទាប់ពីដំណាំដាំរួច ពេលឃើញមានមែកដុះចេញពីក្រោមមុខដំណបំបៅ ត្រូវកាត់ចេញ ពោលគឺទុកឱ្យវាបែកមែកចាប់ពីកម្ពស់ ៥០-៧៥ស.ម ឡើងទើបឱ្យបែកមែក ដើម្បីឱ្យដើមមានលទ្ធភាពទប់ទល់ជាមួយខ្យល់បាន ងាយស្រួលប្រមូលផល និងងាយស្រួល ក្នុងការចូលពិនិត្យសត្វបំផ្លាញដើមស្វាយចន្ទី។ ការតាក់តែងមែក គឺត្រូវកាត់មែកដែលខ្សោយ មែកមានជំងឺ មែកដែលនៅក្នុងម្លប់គ្មានបានការចេញ។ ការធ្វើបែបនេះ នឹងជួយឱ្យដើមស្វាយចន្ទីទទួល

ចម្ការស្វាយចន្ទីក្រោយការកាត់តែងមែករួច

បានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់ លូតលាស់បានល្អ កាត់បន្ថយការបំផ្លាញពីសត្វល្អិត។

ដើមដាំដោយគ្រាប់ និងដើមបំបៅដោយត្រួយក្រោយពេលដាំបានអាយុ ១-៣ ឆ្នាំ ត្រូវពិនិត្យលើការបោះមែក(គូរោន)ក្នុងដើមនីមួយៗ បើសង្កេតឃើញថាដើមណាមានគូរោនមិនល្អគួរកាត់មែកខ្លះ ចោល រួមទាំងមែកងាប់ និង មែកដែលមានជំងឺ ។ ការកាត់នេះឱ្យនៅសល់ដងដើមតែមួយដើម្បីរក្សាគូរោនឱ្យបាន សមរម្យ និងងាយស្រួលថែរក្សាការកំចាត់សត្រូវស្វាយចន្ទី។ ពេលវាមានអាយុ ១-៣ឆ្នាំគួរកាត់មែកក្រោមឱ្យផុត ពីដីកម្ពស់៩០ស.ម។ សម្រាប់ដើមឱ្យផលហើយនៅពេលប្រមូលផលរួច ក៏គួរកាត់មែកចេញខ្លះដោយកាត់មែក នៅផ្នែកខាងក្នុងគូរោន។ ចុងរដូវភ្លៀង ឬមុនរដូវចេញផ្កាប្រមាណ ៣ខែ ត្រូវកាត់មែកខ្មែងចេញនៅពេលកាត់រួចហើយ និងមានរាងគូរោនសមរម្យហើយជៀសផុតពីជំងឺ និង សត្វល្អិតដោយងាយរក្សា និង ងាយប្រមូលផលហើយទទួលទិន្នផលបានច្រើនជាងមិនកាត់មែក ។

៩.៣. ការស្រោចស្រព:

ប្រសិនបើខ្វះទឹក ធ្វើឱ្យការលូតលាស់វា រអាក់រអួលយឺតជាងធម្មតា។ ដោយនៅឆ្នាំដំបូងគួរធ្វើ ការស្រោចទឹកនៅពេលគ្មានភ្លៀង ដើម្បីជួយបង្កើនសន្ទុះនៃការលូតលាស់ឱ្យបានធំរហ័ស និង ទទួលផលឆាប់ជាងប្រក្រតី។ បើនៅរដូវប្រាំងគួរយកស្មៅ និង ចំបើងទៅគ្របត្រង់គល់ដើម្បីរក្សាសំណើមឱ្យបានយូរ ។ នៅឆ្នាំបន្ទាប់ទៀតត្រូវធ្វើការស្រោចទឹកនៅរដូវក្តៅដែលមានរយៈពេលយូរៗតែប៉ុណោះ ការស្រោចទឹក ធ្វើឱ្យដើមលូតលាស់បានល្អហើយប្រការសំខាន់ គឺរក្សាសំណើមនៅក្នុងចន្លោះរងដាំដុះគឺត្រូវភ្ជួរតាមចន្លោះមុនពេលអស់ទឹកភ្លៀង។ ស្វាយចន្ទីអាចដុះលូតលាស់នៅតំបន់ដែមមានលក្ខខណ្ឌទឹកភ្លៀងតិចតួច។ទោះបីវាបន្ថែមប្រពន្ធ័ស្រោច ស្រពកំឡុងពេលរដូវក្តៅក៏ដោយ ជាពិសេសខែមករាដល់ខែមិនាត្រូវផ្តល់ទឹករយៈពេលពីរអាទិត្យម្តងៗ

២០០ ល/ដ ហើយផ្តល់ផលទ្វេរដង។ នេះជាលទ្ធផលស្រាវជ្រាវ មួយទទួលបានពីមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវដំណាំស្វាយចន្ទីរបស់ឥណ្ឌា បរិមាណនៃការស្រោចស្រពមានការប្រែប្រួល ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកដែលល្អគឺប្រើប្រាស់ការសម្រក់ទឹកក្នុងអត្រា ៦០-៨០ ល/ដ រយៈពេល ២ ថ្ងៃបន្ទាប់ពី ការចេញផ្កាដំបូងរហូតដល់ចេញផ្លែ និង ការវិវត្តន៍។

ស្វាយចន្ទីមិនអាចប្រឈម នឹងការលិចទឹកបានទេ នៅតំបន់ដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ច្រើន គួរតែរៀបចំប្រពន្ធ័បង្ហូរទឹកចេញ។

៩.៤ ការអភិរក្ស ដី និងទឹក

នៅក្នុងករណីដីជំរាលចាំបាច់ជីករណ្តៅបណ្តោយ ២-២,៥ ម ទទឹង ០,៣ ម ជំរៅ ០,៤៥ ម ចម្ងាយ ២ ម ពីដើមនៅផ្នែកខាងលើទីជំរាល។ ករណីស្មើល្អត្រូវជីករណ្តៅរាងជារង្វង់ ឬ ជាការេ ចម្ងាយពីដើម ២ ម ជំរៅ ០,៣ ម និងមាត់រណ្តៅ ទំហំ ០,៣ ម គួរតែជីកដីជុំវិញដើម។ បន្ទាប់ពីការងារលើកដីជុំវិញដើមគួរតែប្រើប្រាស់គម្របសារធាតុ សរីរាង្គទប់ទល់នឹងការហូរច្រោះនៅរដូវវស្សា ហើយម៉្យាងទៀត ជៀសវាងការប៉ះពន្លឺដោយផ្ទាល់ នេះជាមធ្យោបាយ សម្រាប់ការពារសំណើមដីនៅរដូវក្តៅ។

ការជីករណ្តៅនៅជុំវិញគល់ដើម្បីកាត់បន្ថយការហូរច្រោះដីជាតិ

៩.៥ ការប្រើប្រាស់ជី

លាមកសត្វមានសារៈសំខាន់ណាស់ ចំពោះដំណាំស្វាយចន្ទីពេលនៅតូច ព្រោះវាធ្វើឱ្យកូនស្វាយចន្ទីលូតលាស់លឿន និងមានភាពរឹងមាំ ដោយវាជួយសម្រួលដល់ការលូតលាស់របស់ឫស។ ចំពោះស្វាយចន្ទីនៅតូចប្រើលាមកសត្វ ៦តោនក្នុងមួយហិកតាធ្វើឱ្យវាដុះលូតលាស់បានយ៉ាងលឿន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ពពួកសារធាតុសរីរាង្គដូចជាស្មៅដែលបានពីការសំអាតក្នុងចម្ការ កាកសំណល់ដំណាំផ្សេងៗ និងជាពិសេស ស្លឹករបស់ស្វាយចន្ទីដែលជ្រុះមក ជាប្រភពជីធម្មជាតិដ៏ល្អ សម្រាប់ផ្តល់ឱ្យស្វាយចន្ទី។

ក. ជីកំប៉ុស្តិ៍

ដើមស្វាយចន្ទីដែល ពេញវ័យបានផលិតម៉ាស់ស្ងួត២០ គ.ក្រ ក្នុងមួយឆ្នាំ។ គួរដាក់បន្ថែមទៀតនូវជីកំប៉ុស្តិ៍ ៣៣ គ.ក្រ ឬ ៥០ គ.ក្រ នៃ FYM (កាកសំណល់នៅក្នុងកសិដ្ឋាន) មុនពេលខ្យល់មូសុងមកដល់។ ការដាក់ជីគួរដាក់ក្នុង កំរិត ១ ភាគនៃជីកំប៉ុស្តិ៍ ៣ ភាគស្លឹកឈើស្ងួតសម្រាប់រុក្ខជាតិនៅខ្ចី ហើយបន្ថែមបន្តិចម្តងៗ រហូតដល់រុក្ខជាតិ អាយុ ៥ឆ្នាំ។ ជីត្រូវដាក់ក្នុងរង្វង់សម្រាប់រុក្ខជាតិចាស់ហើយ គ្របគល់ដោយសារធាតុសរីរាង្គ។ ប្រសិនបើមានសំរាមស្ងួតគួរតែផ្តល់មិនបាច់ធ្វើការបែងចែកជាដំណាក់កាល។ ការបាញ់ទឹកនោម

ការប្រើប្រាស់ជីកំប៉ុស្តិ៍

គោ ១ លីត្រលាយ ទឹកធម្មតា ៦-១០ លីត្រ (១:១០ ពង្រាវ) ឬ ជីកំប៉ុស្តិ៍ទឹក ១ លីត្រ លាយទឹកធម្មតា ៤០ លីត្រ (១:៤០ពង្រាវ) បាញ់លើស្លឹកត្រួយខ្ចី និង កញ្ចុំផ្កាជួយសម្រួលដល់ការលូតលាស់បានល្អ ហើយក៏ទប់ទល់ជាមួយការវាយប្រហារពីជំងឺ និងកត្តាចង្រៃជាពិសេសសត្វមូសតែ។

ខ. ជីគីមី

ដំណាំស្វាយចន្ទីត្រូវការជីទ្រាប់បាត ឬ ជីកំប៉ុស្តិ៍ពេលអាយុបាន៦ ខែ ដើម្បីជួយឱ្យមានការលូតលាស់ និងដើមរឹងមាំចំពោះជីគីមីក៏អាចប្រើបានដែរ ។ បរិមាណជីត្រូវដាក់ទៅតាមអាយុកាល និង ទិន្នផល បើអាយុច្រើនឬនៅពេលបានទិន្នផលខ្ពស់ត្រូវប្រើឱ្យបានច្រើន ដើម្បីបំពេញបន្ថែមនៅការខ្វះខាត ។

គ. ការប្រើប្រាស់ជី

✔. នៅអាយុ១-៣ ឆ្នាំ គួរប្រើប្រភេទជី១២-២៤-១២ដាក់កំរិត២៥,១០០ ឬ ២០០ ក្រាម ក្នុងមួយដើម

✔. នៅអាយុ៤-៧ ឆ្នាំប្រើប្រភេទជី១៥-១៥-១៥ ដាក់កំរិត២០០-៣០០ ក្រាម ក្នុងមួយដើម

✔. នៅអាយុ៨ ឡើងប្រើប្រភេទជី១៣-១៣-២១ ដាក់កំរិត៣០០- ៥០០ ក្រាម ក្នុងមួយដើម

ឃ. របៀបដាក់ជី

✔. ការដាក់ ត្រូវពិនិត្យចុងមែកបើវាដល់ត្រឹមណាយើងត្រូវធ្វើការដាក់ជីត្រឹមនោះហើយការដាក់ត្រូវដាក់ជុំវិញដើម ដោយភ្ជួរកប់ ។

✔. ការភ្ជួរ មិនត្រូវភ្ជួរឱ្យចូលជ្រៅទៅក្នុងរង្វង់ នៃកំពែងជីកជុំវិញស្ថិតនៅក្រោមមែក ដែលបោះចេញឡើយ ព្រោះអាចប៉ះពាល់ដល់ឫស ត្រូវបែងចែកជីជាបួនចំណែក ដោយ៣ ចំណែកដាក់ជុំវិញ កំពែងជីក និងមួយចំណែក

ទៀតដាក់ក្នុងដីទួលជុំវិញដើមតែមិនត្រូវដាក់ឱ្យជិតដល់គល់ឡើយព្រោះអាចធ្វើឱ្យសំបកដងដើមរលួយ និងអាចងាប់ដើម យើងត្រូវដាក់ជីនៅតាមរង្វង់នៃកំពែង ព្រោះចុងឫស ចាក់ចេញតាមខ្សែដេកបានប្រវែងកំពែងហើយឫសនេះជាប្រភេទឫសស្រូបយកជីជាតិ សម្រាប់ចិញ្ចឹមដងដើម ។

ង. ពេលវេលាដាក់ជី

ការដាក់ជីត្រូវដាក់បីដងក្នុងមួយឆ្នាំ គឺ ៖

- ✓. លើកទី១ នៅដើមរដូវភ្លៀង
- ✓. លើកទី២ នៅចុងរដូវភ្លៀង
- ✓. លើកទី៣ នៅពេលកាន់ផ្លែ គឺចុងខែ មករា និង ខែ កុម្ភៈ ដោយពេលដាក់ជីរាល់លើកត្រូវធ្វើការស្រោចទឹក ដើម្បីឱ្យជីរលាយជ្រាបចូលក្នុងដីហើយឫសអាចស្រូបយកជីតាមរយៈការស្រូបយកទឹកទាន់ពេល ។

១០. ការគ្រប់គ្រងជំងឺ និងសត្វល្អិត

១០.១ ជំងឺ

ជំងឺរលួយគល់ និង ឫស

លក្ខណៈបំផ្លាញ

កើតឡើងនៅលើថ្នាលបណ្តុះកូនក្នុងថង់ឬថ្នាលបណ្តុះកូន។ លក្ខណៈនៃការបំផ្លាញគឺវាបំផ្លាញនៅបរិវេណគល់ និងឫសដំបូងឃើញឆ្អួតតាមគល់និងបន្ទាប់មកទៅជាពណ៌ត្នោតឬពណ៌ខ្មៅ បន្ទាប់ត្រួយ និងស្លឹកចាប់ផ្តើមស្រពោន និង ងាប់នៅពេលបន្ទាប់។ នៅបរិវេណគល់អាចឃើញសរសៃពណ៌ស និងនៅពេលដកដើមចេញឃើញ រលួយឫសនឹងមានពណ៌ខ្មៅ។ ជំងឺនេះអាចកើតនៅលើស្លឹក ដែលមានលក្ខណៈដូចរលាកទឹកក្តៅហើយទ្រនុងស្លឹកដែល នៅជាប់ស្នាមរលាកនោះមានពណ៌ខ្មៅ ជំងឺនេះរាតត្បាតនៅរដូវភ្លៀង ។

វិធានការកំចាត់ និង ការពារ

ការការពារធ្វើឡើងដោយរៀបចំដីឱ្យរាបស្មើ ជ្រាបទឹកបានល្អហើយ ការដាក់គ្រាប់បណ្តុះមិនឱ្យជ្រៅពេកទេ ការដាក់ជីអាសូតត្រូវបន្ថយខ្លះ ឬ ហាលដីឱ្យបានល្អ ឬធ្វើ Fumigation (បង្ហុយសារធាតុថ្នាំគីមីដើម្បីសម្លាប់ពពួកមេរោគបង្កជំងឺ) ដីជាមួយមេទីលប្រូម៉ាយ ក្នុងអត្រា ០,៥ គ.ក្រ ក្នុងដី ១ ម៣ ។

ជំងឺរលួយផ្លែ

លក្ខណៈបំផ្លាញ

កើតឡើងពីផ្សិតមួយប្រភេទដែលរាតត្បាតនៅពេលចេញផ្លែ នៅក្នុងខែមិនា ដល់ ខែកក្កដានៅពេល ដែលផ្លែចាប់ផ្តើមទុំ។ ផ្លែ វាមានលក្ខណៈពណ៌ខ្មៅហើយរីកធំពេញផ្លែទាំងមូល ជួនកាលគេសង្កេតឃើញមានផ្សិត ឬ បាក់តេរីប្រភេទផ្សេងៗចូលរួមបំផ្លាញដែលធ្វើឱ្យរលួយមានសណ្ឋានជាពពុះជួនកាលវាក៏កើតនៅលើផ្លែខ្ចីផងដែរ។ តែជួនកាលវាបំផ្លាញទៅលើគ្រាប់ និង កញ្ចុំផ្កាដែលធឱ្យរលួយមានពណ៌ខ្មៅ បន្ទាប់មកក៏ធ្វើឱ្យផ្ការុះរោយ។

វិធានការកំចាត់ និង ការពារ

✓.ការកំចាត់ដោយប្រើថ្នាំ គូប្រាវីត (Cupravit) ក្នុងអត្រា ៥០-៦០ ក្រាម ក្នុងទឹក ២០ លីត្រ។

✓.ថ្នាំគូប្រាវីត (Cupravit) ជាថ្នាំសំលាប់ពពួកផ្សិតដែលបង្កភាពចង្រៃលើដំណាំ។

ជំងឺចំណុចនៅលើស្លឹក ឬ ខ្លោចស្លឹក(Pestalotia sp.)

លក្ខណៈបំផ្លាញ

វាកើតឡើងដោយសារផ្សិតច្រើនប្រភេទ ដែលសង្កេតឃើញនៅលើ

ដើមស្វាយចន្ទីមានអាយុមិន លើស ២ឆ្នាំ។ ភ្នាក់ងារបង្កគឺផ្សិតឈ្មោះ ប៉េស្តាឡូទីយ៉ា អេសប៉េ ធ្វើឱ្យស្លឹកកើតមានចំណុចពណ៌ប្រផេះហើយព័ទ្ធដោយពណ៌ត្នោតក្រហមដែលមានទំហំ ០,២-២ ស.ម ហើយតែងកើតនៅលើស្លឹកចាស់។ ជាពិសេសវត្តមានរបស់វាច្រើន កើតឡើងចាប់ពី ខែកញ្ញា ដល់ ធ្នូ។ យើងអាចប្រើល្បាយ ប័រដូ(Bordeaux) លាយហើយ កំហាប់ ១%. ឧបផ័រអុកស៊ីក្លរីដ ០,៣០% ឬ បែនឡែត ០,៣០%។

ផ្សិតមួយប្រភេទទៀតឈ្មោះ កូឡិចទ្រីជុម អេសប៉េ កើតនៅលើស្លឹកខ្ចី និង ផ្សិតឈ្មោះ សេកូស្ពោរ៉ា អេសប៉េ ធ្វើឱ្យស្លឹកមានចំណុចជ្រុងៗពណ៌ត្នោតមានទំហំ ០,១-០,៤ ស.ម បើសិនមានការរាតត្បាតខ្លាំងធ្វើឱ្យស្លឹក និង មែកស្ងួតហើយបែក ។

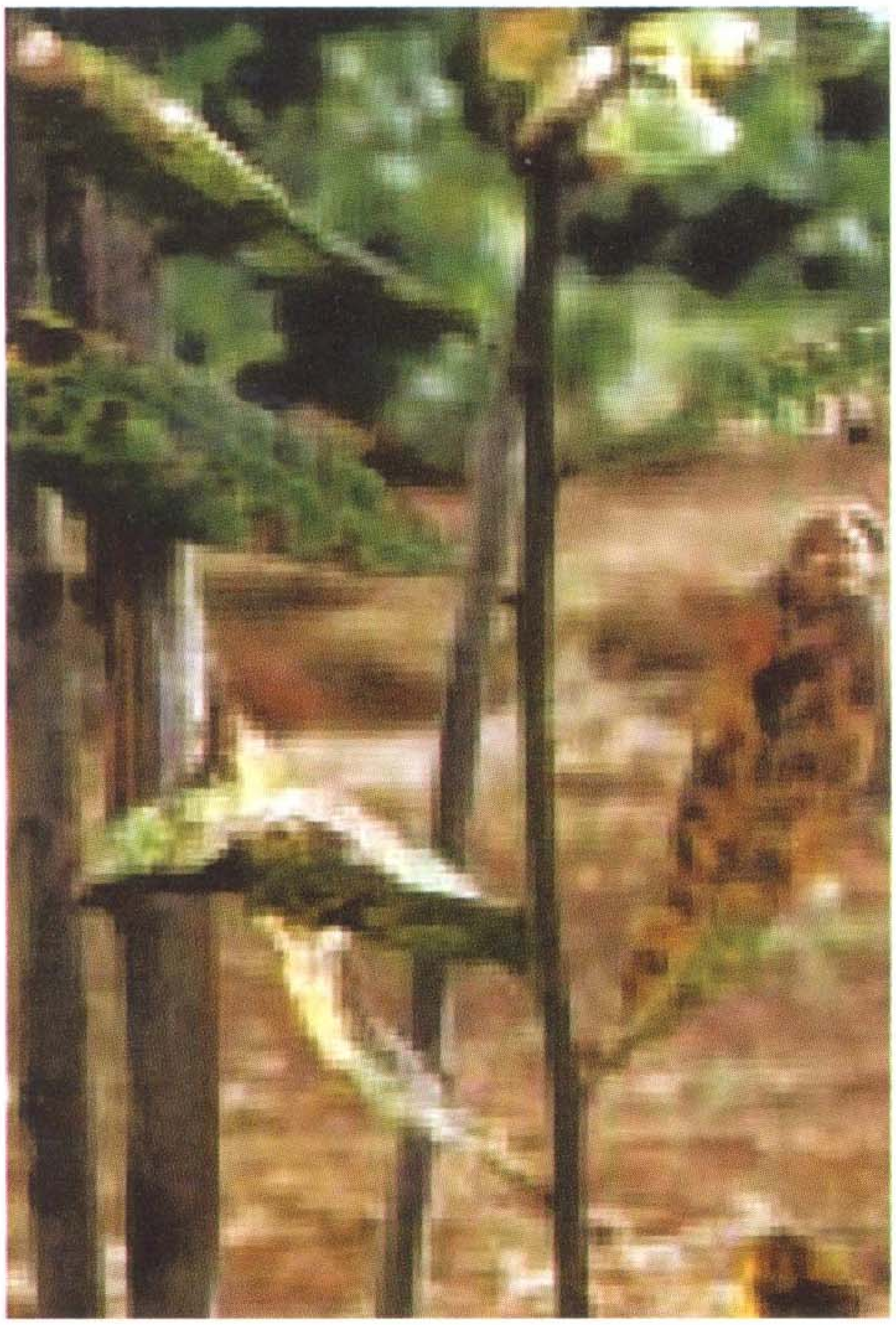

រោគសញ្ញាជំងឺអុជស្លឹកលើស្លឹកស្វាយចន្ទី

វិធានការកំចាត់ និង ការពារ

✓. ស្លឹកដែលជ្រុះ ត្រូវប្រមូលហើយដុតចោលនៅខាងក្រៅ ចម្ការ ។

✓. ផ្តល់ជី នៅជុំវិញដើមនៅដើម រដូវក្តៅ ។

✓. ការពារនូវសំណើមចម្ការ ទាំងរុក្ខជាតិដែលត្រូវការពារ និង ដំណាំដែលដុះចេញដោយឯកឯង។

✓. ការកំចាត់ត្រូវបាញ់ថ្នាំ ដែលមានសារធាតុទង់ដែង ជាមួយនឹងម្នាងសិលាបាញ់លើស្លឹកក្រោយរដូវភ្លៀង ឬ ប្រើគូប្រាវីត (ថ្នាំសម្លាប់ផ្សិត) អត្រា ៥០-៦០ ក្រាម លាយទឹក ២០ លីត្រ បាញ់ម្តងម្កាល ។

ជំងឺក្រៀមកញ្ចុំផ្កា

កើតឡើងដោយសារផ្សិតមួយប្រភេទ ដែលធ្វើឱ្យកញ្ចុំផ្កាស្ងួតមានពណ៌ត្នោតចាស់ផ្កានឹងរុះរោយ បើសិនកាន់ផ្លែក៏ត្រូវជ្រុះមុនកំណត់ដែរ។ ផ្សិតប្រភេទនេះផ្តើមបំផ្លាញទៅលើទងកញ្ចុំផ្កាអាការៈនេះកើតឡើងក្រោយពេលដែលមានការបំផ្លាញដោយសារមមាចភ្លើងនឹងជាភ្នាក់ងារចម្លងផ្សិតបន្ថែមទៀតផង។

ជំងឺក្រៀមកញ្ចុំផ្កា

វិធានការការពារ និងកំចាត់

✓. ត្រូវបាញ់ថ្នាំការពារពពួកមមាច ដែលជាប្រភេទចម្លងតែបើឃើញ

មានការបំផ្លាញរួចទៅហើយត្រូវប្រើថ្នាំបេនឡេត ៥០ភាគរយក្នុងអត្រា ៥-១២ ក្រាម ជាមួយទឹក ២០ លីត្រ ។

១០.២ សត្វល្អិតលើដំណាំស្វាយចន្ទី

តាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវ មានសត្វល្អិតប្រមាណជា ៦០ប្រភេទ បំផ្លាញលើដំណាំស្វាយចន្ទី។ សត្វល្អិត បំផ្លាញសំខាន់ៗ មានដូចជាដង្កូវដួង មូសតែ ដង្កូវស៊ីញ៉ៅ ដង្កូវព័ទ្ធស្លឹក និងផ្កា ដង្កូវចោះផ្លែ និងគ្រាប់។

ក. ដង្កូវដួង

ដង្កូវដួង ជាសត្វដែលស៊ីរូងជាលិកាខាងក្នុង ហើយលាក់ខ្លួននៅក្នុងដើមស្វាយចន្ទី។ ពេលពេញវ័យ ស្ថិតក្នុងពពួកសត្វល្អិតស្លាបរឹង មានរាងទ្រវែង ពណ៌ក្រហមត្នោត ទំហំមធ្យម។ ក្បាល និងទ្រូង មានពណ៌ត្នោតចាស់ ឬខ្មៅសុទ្ធ ហើយមានវគ្គមានស្មើរពេញមួយឆ្នាំ។ យើងអាចសម្គាល់ពីការបំផ្លាញរបស់ដង្កូវដួងបាន តាមរយៈឃើញមានរន្ធតូចៗ ព្រមទាំងមានចេញជ័រ និងកំទេចឈើល្អិតៗតាមរន្ធនោះ នៅកន្លែងបំផ្លាញក្បែរៗគល់ស្វាយចន្ទី។ ហើយនៅដំណាក់កាលបន្ទាប់ ស្លឹកប្រែជាពណ៌លឿង ហើយចាប់ផ្តើមជ្រុះដោយសារជាលិកាដឹកនាំត្រូវបានបំផ្លាញ និង ទីបំផុតមែកតូចៗ ត្រូវងាប់ ហើយរុក្ខជាតិទាំងមូលចាប់ផ្តើមងាប់បន្តិចម្តងៗ។

ដង្កូវដួងពេលជាដង្កូវ

មេចំណាស់ដង្កូវដួងចន្ទី

វិធានការការពារ និងកំចាត់

✓. យកលួសទន់ចាក់ចូលទៅក្នុងរន្ធដឹកឌឿ ត្រូវរុកចូលឱ្យជ្រៅរហូតដល់ឮសម្លេង ឬចេញទឹកសៗ ដូចពពុះ ហៀរចេញ បង្ហាញថាបានកំចាត់កូនដង្កូវ ឬដឹកឌឿក្នុងរន្ធនោះហើយ។

✓. ផ្នែកសំបកដែលយើងឈូសចេញ ត្រូវលាបនឹងទឹកល្បាយប៊័រដូ ១០ ភាគរយ។

✓. អាចយកប្រេងម៉ាស៊ីនចាស់ៗ លាបលើដើម ពីដីឡើងលើកម្ពស់ ១ម ក្នុងខែកញ្ញា វិច្ឆិកា និងមករា ការពារការញាស់ពងរបស់ដង្កូវដួង។

ខ. មូសតែ

មូសតែ ជាសត្វដែលគេចាត់ទុកថា បំផ្លាញធ្ងន់ធ្ងរបំផុតលើដំណាំស្វាយចន្ទី ហើយធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់លក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ចលើដំណាំ ជាងសត្វណាៗទាំងអស់។ មូសតែចុចជញ្ជក់យករុក្ខរសពីត្រួយខ្ចី ចង្កោមផ្កា គ្រាប់ និងផ្លែខ្ចី ដោយបង្ហាញជាស្នាមជាំខ្មៅ នៅកន្លែងរងការបំផ្លាញ។ សត្វពេញវ័យចេញរកស៊ីនៅពេលព្រឹកព្រលឹម អំឡុងពេលម៉ោង ៦ ទៅម៉ោង ១០ព្រឹក ហើយធ្វើការបំផ្លាញដោយបន្សល់ទុកស្នាមប្រហែល ១៥០ក្នុងមួយថ្ងៃ។

មូសតែបៃតងពេញវ័យ

មូសតែក្រហមពេញវ័យ

វិធានការកំចាត់ និងការពារ

✔. ជំរុញឱ្យមានសត្វមានប្រយោជន៍ ជាពិសេស សត្វអង្រ្កង ដើម្បីធ្វើការកំចាត់មូសតែ។

✔. ដុតសំរាមបង្ហុយនៅលើខ្យល់ ដើម្បីដេញមូសតែ នៅក្នុងរដូវដែលវាបំផ្លាញ។

✔. ប្រើប្រាស់ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត គីណាល់ហ្វូស (255 EC) 0.05%, កាបារីល (50% WP) 0.01% , ហ្វូស្វាមីដុង (85% WSC) 0.03%។

គ. ដង្កូវស៊ីញ៉ែ

ដង្កូវស៊ីញ៉ែ ជាសត្វបំផ្លាញខ្លាំងលើដំណាំស្វាយចន្ទី ជាធម្មតាគេសង្កេតឃើញមានក្រោយរដូវភ្លៀងអំឡុងពេលលូតលាស់ស្លឹកថ្មី។ រុក្ខជាតិក្មេងទទួលរងការបំផ្លាញ ច្រើនជាងរុក្ខជាតិចាស់។ យើងតែងឃើញដង្កូវតូចៗទើបញាស់ចាប់ផ្តើមរូងស្រទាប់អេពីឌឺមីសនៃផ្ទៃខាងលើ របស់ស្លឹកខ្ចី។ បន្ទាប់មកស្រទាប់ស្តើងនៅកន្លែងរងការបំផ្លាញនោះប៉ោង មានពណ៌សរាងប្រផេះ។ នៅពេលស្លឹករងការបំផ្លាញធ្វើឱ្យស្លឹកឆាប់ចាស់ ពិសេស នៅត្រង់ចំណុចរងការបំផ្លាញនោះបង្កើតបានជារន្ធដ៏ធំដែលបណ្តាលឱ្យស្លឹកងាប់ ឬស្រពោនមុនអាយុ។

ដង្កូវស៊ីញ៉ែ និងការបំផ្លាញ

វិធានការកំចាត់ និងការពារ

✔. វិធានការមេកានិចៈ ប្រមូលស្លឹកដែលរងការបំផ្លាញ កំទេចចោល។

✔. វិធានការជីវសាស្ត្រៈ ប្រើប៉ារ៉ាស៊ីតដូចជា Chelonus sp, Sympiesis sp ដើម្បីកំចាត់ដង្កូវ។

✔. វិធានការគីមីៈ អំឡុងខែតុលា ដល់វិច្ឆិកា បាញ់ថ្នាំ monocrotophos កំរិត ០,០៥% (១,៥ ម.ល/ល) ឬ parathion កំរិត ០,០២៥% នៅពេលចេញត្រួយ អាចការពារការបំផ្លាញរបស់ដង្កូវស៊ីញ៉ៀនេះ។ គេបាញ់ Phospho -midon កំរិត ០,០៥% ឬ Fenitrothion កំរិត ០,០៥% កំរិត ០,០៧% នៅពេលដើមទើបចេញត្រួយ។

ឃ. ដង្កូវព័ទ្ធត្រួយ និងស្លឹក

ដង្កូវចាប់ផ្តើមមូរស្លឹក និងពន្លកត្រួយ នៅផ្នែកខាងចុងជាកញ្ចុំ។ សំណាញ់ដែលព័ទ្ធស្លឹកជាកញ្ចុំជាជម្រក សម្រាប់ដង្កូវជាច្រើន នៅដំណាក់កាលចាំបាច់។ ដង្កូវរស់នៅជាក្រុម ហើយពួកវាចិញ្ចឹមជីវិតដោយកកេរផ្ទៃស្លឹក និងនៅដំណាក់កាលចុងក្រោយ នៃដង្កូវពួកវាស៊ីស្លឹកឡើងប្រហោងអស់ បន្សល់ទុកតែទ្រនុងកណ្តាល។ ការស៊ីស្លឹកនេះ បណ្តាលឱ្យស្លឹកដែលពួកវាព័ទ្ធសំបុកនោះ ក្លាយជា

ដង្កូវព័ទ្ធត្រួយ និងស្លឹក

ការបំផ្លាញរបស់ដង្កូវព័ទ្ធត្រួយ និងស្លឹក

ស្ងួត និងមានពណ៌ខ្មៅ។ ពេលទទួលរងការបំផ្លាញខ្លាំង ធ្វើឱ្យពន្លកត្រួយងាប់ និងរាំងស្ទះដល់ការធ្វើរស្មីសំយោគ។

វិធានការកំចាត់ និងការពារ

✓. វិធានការមេកានិចៈ ដើមនៅក្នុងចម្ការ គួរតែដើរត្រួតពិនិត្យរៀងរាល់មួយខែម្តង នៅតាមកញ្ចុំមែក និង ស្លឹក។ ចំពោះកញ្ចុំណាដែលមានការបំផ្លាញ ឬមានដង្កូវ គួរតែបំផ្លាញចោល និងធ្វើការតាក់តែង ដើម្បីឱ្យ គ្រប់មែកនៃដើមទទួលពន្លឺបានគ្រប់គ្រាន់ ដែលអាចកាត់បន្ថយការបំផ្លាញពីដង្កូវព័ទ្ធត្រួយ និងស្លឹក។ ចំពោះស្លឹកដែលរងការបំផ្លាញធ្លាក់មកលើដី ក៏ត្រូវប្រមូលយកមកបំផ្លាញចោលដែរ ព្រោះវាអាចមាន វត្តមានដង្កូវ ឬដឹកឌឿ។ ចំពោះដីនៅក្រោមដើម គួរតែភ្ជួរដើម្បីសម្លាប់ដង្កូវ នៅរដូវត្រជាក់។

✓. វិធានការជីវសាស្ត្រៈ គេប្រើប្រេដាទ័រ (Parena laticincta, Oecama sp) អាចស៊ីពួកវានៅដំណាក់កាល ដង្កូវ និងប៉ារ៉ាស៊ីត (Hormius sp, Tetrastichus israeli, Trichogramma chilonis) អាចធ្វើ ប៉ារ៉ាស៊ីត ទៅលើដង្កូវ និងដឹកឌឿបាន។

✓. វិធានការគីមីៈ បាញ់ថ្នាំ Endosulfan 0,0៥% ពេលចេញត្រួយ។

១១. ការប្រមូលផល និងការទុកដាក់

ស្វាយចន្ទីគួរប្រមូលផលដោយការរើសគ្រាប់ ដែលទុំជ្រុះពីដើមស្វាយចន្ទី ជៀសវាងការបេះដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ផ្កា និងផ្លែដែលនៅខ្ចីមិនទាន់ទុំ។ គ្រាប់ប្រលេះចេញពីសាច់រួច ត្រូវលាងជាមួយទឹកឱ្យស្អាត និងហាលថ្ងៃពី ២-៣ ថ្ងៃ ទាល់តែស្ងួត។ បន្ទាប់មក ច្រកទុកក្នុងបាវ ឬការ៉ុងដោយទុកឱ្យផុតពីដីយកល្អគ្រាប់ស្វាយចន្ទី គួរលក់នៅឆ្នាំ ដែលប្រមូលផលឱ្យអស់។

ជាប្រក្រតីស្វាយចន្ទីនឹងផ្តើមឱ្យផលគ្រាដំបូងពេលអាយុ២-៣ ឆ្នាំ ដោយ

ផ្លែស្វាយចន្ទីនៅពេលធ្វើការប្រមូលផល

ផ្តើមចេញផ្កាតាំងពីខែធ្នូ រហូតដល់ ខែកុម្ភៈ អាស្រ័យទៅតាមពូជស្រាល កណ្តាល និងធ្ងន់ គឺអាចប្រមូលផលនៅក្នុងខែកុម្ភៈដល់ខែឧសភា។ នៅក្នុងដើម មានផ្លែទុំមិនបានស្រុះគ្នាទេ ជាមធ្យមគឺប្រមូលផលយ៉ាងតិច ៤ ដង ដែលធ្វើឡើងតាមរយៈពេលមួយសប្តាហ៍ ម្តង។ ការប្រមូលផល គួរប្រមូលផលយកផ្លែទុំ និងផ្លែដែលធ្លាក់នៅលើដី បើប្រមូលផលផ្លែដែលមិនទាន់ទុំល្អ គ្រាប់ ដែលបានមកត្រូវស្វិតតូច គុណភាពទាប មិនអាចប្រើជាគ្រាប់ពូជបាន។

ការប្រមូលផលត្រូវប្រើកន្ត្រក ឬ ជាល ជៀសវាងធ្វើឱ្យផ្លែជាំសម្រាប់ការលក់ដូរនៅក្នុងស្រុកទាំងផ្លែ ទាំងគ្រាប់ តែបើចង់បានគ្រាប់ដែលមានគុណភាពល្អសម្រាប់ការនាំចេញ គួរទុកផ្លែឱ្យជ្រុះឯកឯងប៉ុន្តែត្រូវប្រញាប់ ប្រឡេះគ្រាប់ចេញឱ្យទាន់ពេល ព្រោះអាចធ្វើឱ្យគ្រាប់ឆ្លងជំងឺស្វិតពីផ្លែ។ បន្ទាប់មកត្រូវយកទៅហាលថ្ងៃយ៉ាងតិច ៣-៥ ថ្ងៃ ដើម្បីបន្ថយសំណើមនៅក្នុងគ្រាប់ដោយរក្សាសំណើមមិនឱ្យលើសពី ១២ ភាគរយ ដើម្បីរក្សាទុកឱ្យបានយូរដោយ មិនរលួយចោល។ បន្ទាប់មកត្រូវបែងចែកគ្រាប់លិចទឹក និងគ្រាប់អណ្តែតទឹក ឬគ្រាប់តូចដាក់ដោយឡែក។

ការឱ្យផលក្នុងរយៈពេលកំពុងលូតលាស់ស្វាយមានអាយុតិចនៅឡើយ

មានកម្រិតតិចតែវានឹងកើនឡើងជា បន្តបន្ទាប់រហូតដល់មានអាយុ ១០ ឆ្នាំ។ ស្វាយចន្ទីឱ្យផលឡើងចុះអាស្រ័យទៅតាម ដី ការថែទាំ និងការអំណោយផលនៃអាកាសធាតុ។ នៅលើដីដែលមានជីជាតិជ្រាបទឹកល្អ និង មានការថែទាំបានត្រឹមត្រូវ ដើមស្វាយចន្ទីអាចនឹង មានអាយុ ៧០-១០០ ឆ្នាំ តែទិន្នផលជាអតិបរិមា មិនលើសពី២៥ ឆ្នាំឡើយ។ ជាមធ្យម ៣-៥ ឆ្នាំឱ្យទិន្នផល ប្រមាណ ១-៣ គ.ក្រ ក្នុងមួយដើម អាយុពី ៦-១០ ឆ្នាំឱ្យទិន្នផលជាមធ្យម ៥-២០ គ.ក្រ ក្នុងមួយដើម និង អាយុ ១០ឡើងទៅ ឱ្យទិន្នផលជា មធ្យម ១០-៦០ គ.ក្រក្នុងមួយដើម។៚

ម.ព.ឯ.ក AIDOC
Code:
Date:
Donated by:

ឯកសារយោង៖

១. ឃួន អៀង និងស៊ីប បញ្ញាសូទ្បី (២០០៦)ការគ្រប់គ្រងចម្ការស្វាយចន្ទី

២. សុខ វណ្ណនី ១៩៩៦ , ផលិតកម្មដំណាំស្វាយចន្ទីរបស់ក្រុមហ៊ុនអាក្រូស្តារនៅស្រុកជើងព្រៃខេត្តកំពង់ចាម

៣. ប៉ែន វិចិត្រ ២០០៣ , ដំណាំស្វាយចន្ទីជាលក្ខណៈគ្រួសារនៅស្រុកមេមត់ ខេត្តកំពង់ចាម

៤. CAB International (2006). Crop Protection Compendium

៥. Ikisan (2000). Cashew Insect Management, www.ikisan.com/links/tn_cashewInsectManagement.shtml

៦. R.C Mandal (2000).Cashew Production and Processing Technology

៧. Varanashi, K &Yadukumar N. & Shankar Raj N.S (2007). Hand Book on Organic Cashew Cultivation. India

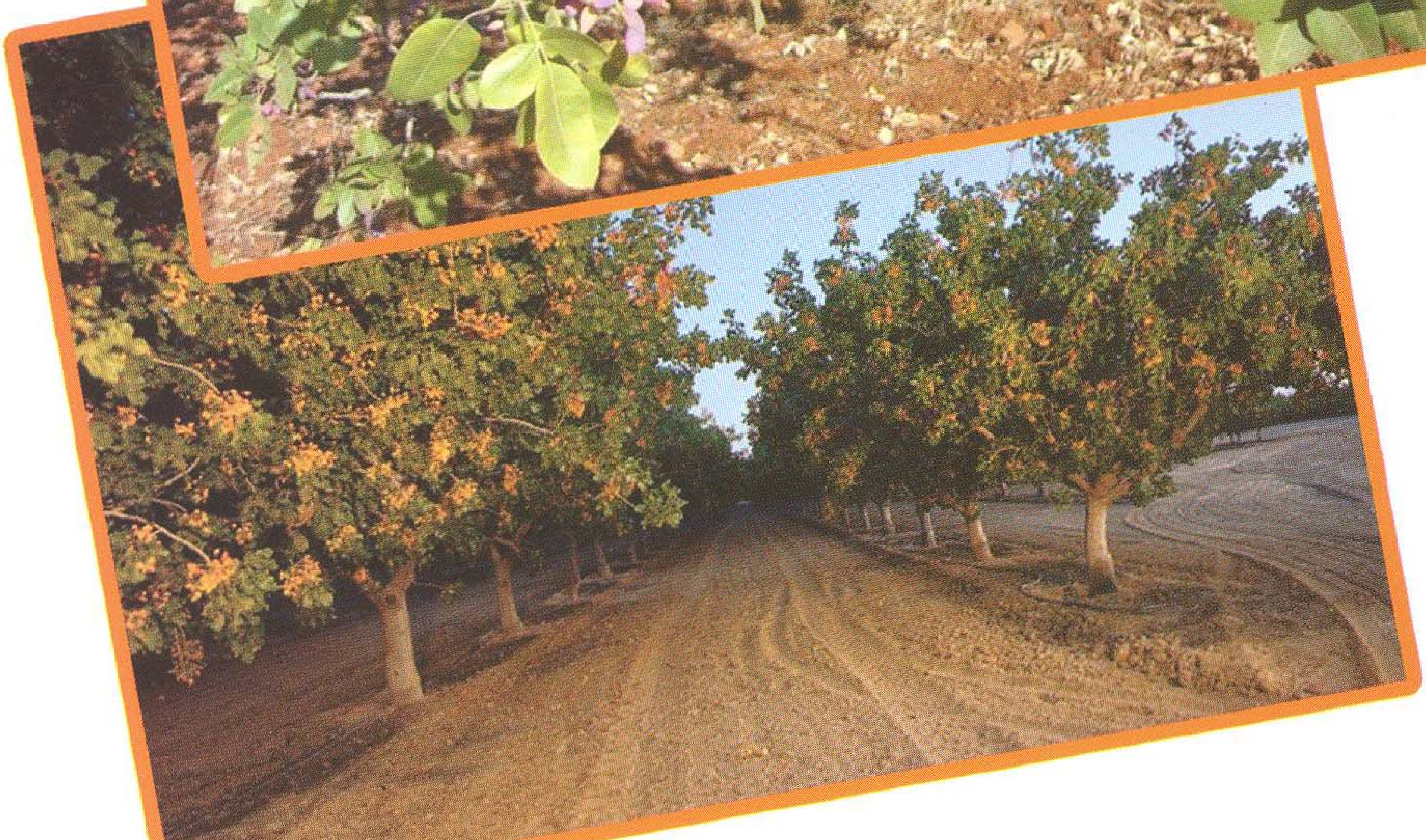

អាសយដ្ឋាន : ផ្ទះលេខ២០០ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់
ខណ្ឌចម្ការមន រាជធានីភ្នំពេញ

ទូរស័ព្ទលេខ : (០២៣) ២១៥ ៨១៩/០១២ ៨៣ ៧៩ ៤៥

ទូរសារលេខ : (៨៥៥)២៣ ២១០ ៩៤៨

Facebook : នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម - **Department of Agricultural Extension**

គេហទំព័រ : **http://www.maff.gov.kh**